

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,90+ 2,10 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.41 + 0.09 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 13.

(388.)

Vol. 17.

satellite **1-416**

Thursday,

July 5,

2007

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Portrét

Milady Horákové

Ti z vás, kteří jste se zúčastnili neobyčejně působivého programu Marka Janáče z Českého rozhlasu o procesu s Miladou Horákovou 27. června 2007 v Munkově centru na Torontské univerzitě nebo snad z něho uvidíte záběry v televizi (nevím, jak zvědavá byla její kamera), mohl zaujmout portrét Milady Horákové na stojanu blízko mikrofonu. Je to vznešená perokresba, jejíž původ není nezajímavý. Vznikla ještě předtím, než se naši dnešní novináři a filmaři v Kanadě usadili. Jejím autorem je Jaroslav Šejnoha, akademický malíř, jednu dobu československý velvyslanec v Egyptě, člen národně-sociální strany, k níž patřila i Milada Horáková.

Jestliže se nemýlím, Šejnoha tuto perokresbu vytvořil pro tryznu za Horákovou, kterou Klub Milady Horákové uspořádal k třetímu výročí Miladiny smrti (27. června 1950), 2. července 1953 v divadle Ontarijského muzea, na níž promluvila kanadská poslankyně Margaret Aitken ("Až toto století se bude uzavírat, Dr. Milada Horáková bude legendou a jedním z nesmrtelných jmen tohoto století.") a vystoupili Jiří Corn, jeho dcera Slávinka, já a několik dalších.

Horáková rodina měla k Torontu blízko. Bydli tu rodina Jiřího Corna, který s manželem Milady poslouchal její proces. Miladin manžel i její dcera Jana později několikrát Cornovy navštívili a mnozí z nás měli příležitost se s nimi setkat... Paní Jana Khanová se zúčastnila i letošního pořadu na Torontské univerzitě. Během večera jí byla Blankou Rohnovou předána Masarykova cena, která byla její matce udělena in memoriam květnovým kongresem Českého a Slovenského sdružení v Kanadě. Dojalo jí to i vyčerpalo.

Do Šejnohovy perokresby jsme se tehdy všichni zamilovali. A tak se jednoho dne v Šejnohově vile sešli Jaroslav Šejnoha, znamenitý tiskař Jaroslav Reichl a já, který neuměl nic, ale měl našetřeno pár dolarů, tak jsme se rozhodli vydat několik set kopií portrétu v paspartách. Sehnali jsme dohromady tlupu lidí a pasparty vytvořili. Pasparty se rozeběhly po světě a teď jednu sotva najdete.

Josef Čermák

BLANKA ROHNOVÁ PŘEDÁVÁ MASARYKOVU CENU DCEŘI MILADY HORÁKOVÉ JANĚ KHANOVÉ, V POZADÍ M. JANÁČ

Kdopak by se Palackého bál?

Podle divadelní hry *Kdo se bojí Virginie Woolfové* byl natočen film, který běžel dokonce i v Praze. Předcházela mu česká verze divadelní hry *Kdopak by se Kafky bál*, kterou uvedlo v šedesátých letech *Divadlo S. K. Neumanna* v Libni. Kafka byl tehdy přijatelnější než Wolfová. O pár let později byla Virginie Woolfová (1882-1941) přijatelnější než Kafka. František Palacký záměrně končil českou historii rokem 1526, když na český trůn přišli Habsburkové. Jestliže o Palackém něco víme, pak již o jeho pokračovateli Francouzi Ernstu Denisovi nevíme téměř nic. Podobně je to s historií. Dnes se lidi nebojí Palackého a historie do roku 1526, ale nedávná historie je pro ně něčím velice nepřijemným. Obzvláště pokud byli součástí této doby.

Jako kdyby nikdo nechtěl nést zodpovědnost za období nedávno minulé. Pamatuji se, jak jeden dosti slavný historik v sedmdesátých letech za sebou zametal stopy a jak si dával pozor, aby nebyl podepsán pod ničím, co by ho kompromitovalo v budoucnosti. Je zajímavé, jak málo lidí, kteří byli aktivní v padesátých letech berou vinu za toto období na sebe. Jeden dnes populární spisovatel, kdysi aktivní komunista, později bojovník proti normalizaci, zakazoval v padesátých letech Foglara, dnes by pro změnu vyřadil z učebnic Karolinu Světlou. Když jiný spisovatel žijící v exilu ho jemně upozornil, že s tím literárním doporučením, co je vhodné pro mládež, má určité zkušenosti, byl oheň na střeše.

Dnes hledím s jakousi nedůvěrou, když bývalému členu KSČ,

dnes exponentu ODS, připadají pravicové reformy nedostatečné nebo když bývalý funkcionář SSM je dnes na špičce pelotonu bojujícího proti komunismu.

Na druhou stranu mne i po letech dojmá dopis ředitele základní školy, který v okamžiku, kdy do soudní síně při procesu s Miladou Horákovou chodily tisíce rezolucí odsuzujících vlastizrádce, žádal pokorně Klementa Gottwalda, aby tento rozsudek alespoň pro ni zrušil. Člověk za jeho dopisem cítí nejen tu děsivou atmosféru strachu, ale zároveň odvahu jedince, která později dokázala rozložit totalitu. Vzpomněl jsem si na film *Dvanáct rozhněvaných mužů*, kdy také pouze jeden z těch dvanácti měl odvahu jít proti proudu, ale nakonec přesvědčí ostatní. To jsou ty okamžiky, které hýbají dějinami, ale dějepisci je málokdy postřehnou. Lid o nich nerad slyší, protože potřebuje hollywoodské supermany.

Pořad Marka Janáče o Miladě Horákové, který jsme mohli vidět či slyšet v Munkově centru v Torontu 27. června 2007 v den 57. výročí poprav byl dobrý právě proto, že nelíčil oběti černobíle. Oběti kličkují, mají strach, prožívají svůj vnitřní boj, pochybnosti, tak jako pět a půl století před nimi jiný český intelektuál v Kostnici. Dokument byl dobrý také proto, že si všiml i toho ojedinělého hlasu, možná hlasu prvního disidenta, byť pro mnohé dnes hlasu chabého a nedostačujícího.

Aleš Březina

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222

Fax: 011-420/274-770-929

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 21

Tel.: 274 777 476 nebo 495 269 285

Fax: 274 770 929

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

1.65 CDN \$ per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 32,90+2,10 = 35,00,

pro ostatní svět CND \$ 50 -, US \$ 45 -

v ČR 600 Kč, na Slovensku 800 SK

PDF elektronicky \$ 22 -

V ČR a na Slovensku 150 Kč (200 SK)

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00. Středeční biblická hodina v 19:30 (V létě u Aláčů). Rev. Ján Banko. Tel.: 289/242-0635, Internet: <http://www.csbbaptist.com/>

KITCHENER-WATERLOO: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - German Gospel Church, 223 Union St.E.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farár: M. Verčimák. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Farár: P. Dolinský. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Luteránský kostol sv. Lukáša, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Bohoslužby: 6. mája a 1. júla v 13:00.,

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 15:00 hodin. Streda 18:00. Duch. správce: Pavel Norbert Rouš, St. Adalbert R.C. Mission, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2. Tel/Fax.: (905) 635-5763.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hirchey): 170 Hincley Avenue. Nejbližší bohoslužby: 15. září a 20. října 2007 v 17:00.

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: 15. září a 20. října 2007 v 10:00

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: 16. září a 21. října 2007 v 11:00.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish, 4156 Maple Grove Rd.

Na okraj Gala ples a Kanadské muzeum lidských práv

Ono je to vždycky všecko jinak. Když mne buď pracující nebo být ranním ptáčetem odmítající výkonní výborové (obě ženského rodu) vyštvaly, abych se (za ně) zúčastnil schůze začínající v 8:00 ráno ve Woodworth College (prý) na Bloor Street, myslil jsem si své (a nic zvlášť hezkého), ale jsa zvyklý trpět mlčky (ale ne písemně), vydal jsem se už v 7:00 ráno do ulic. Na Bloor Street jsem nic nenašel, ale v postranní ulici byla na zdi budovy cedule s popisným číslem Bloor Streetu. Ale do budovy se vcházelo z Bloor Streetu. Prostě všecko jinak.

Účelem schůze bylo zviditelnit významný projekt, *Kanadské muzeum lidských práv*, které bude vybudováno ve Winnipegu (největší muzeum svého druhu na světě) nákladem dvě stě šedesát pět milionů dolarů. Tato částka (až asi na 30 milionů) je již zajištěna. Otevření muzea je plánováno na rok 2010. I když největší pozornost bude věnována úsilí o lidská práva v Kanadě, budou zachyceny i zvlášť brutální kapitoly lidské historie jako holokaust, hlad na Ukrajině, Darfur

i osudy jedinců.

Jako významný představitel organizace *Friends of the Canadian Museum for Human Rights Inc.* byl představen Charles S. Coffey O.C. Po programu jsem se k němu přitočil, že já tam jsem za České a Slovenské sdružení v Kanadě. A on: "See you at the gala ball." Ono je to vždycky všecko jinak...

A tak jsem se dozvěděl, že pan Coffey, který ve svém dřívějším převtělení měl význačné postavení u Světové banky, bude spolu s paní Baťovou předsedat českému gala plesu, že část výtěžku půjde právě na *Kanadské muzeum lidských práv* a že organizátoři plesu se snaží získat co možná nejvíce korporálních sponzorů, aby cena vstupenek byla přijatelnější.

Když prvně proskočila zpráva, že se bude konat velkolepý ples s cenou vstupenek kolem 500 dolarů, já, jako obrovská většina krajanů, jsem si myslil (a také napsal), že kdo na to má anebo kdo je ochoten žít měsíc bez jídla, ať se baví, ale pro nás obyčejné lidi to prostě není (svoji účast jsem nevyloučil úplně, už v zájmu svého trochu omšelého smokingu, který potřebuje provětrat). Pak

proskočila zpráva, že cena vstupenek bude asi 288 dolarů a pak zase, že se ples konat nebude. A teď se na konferenci o muzeu lidských práv dovidám, jak to s českým plesem je.

A udělal jsem si dva závěry: 1. Ples bude. 2. Bude zřejmě něčím daleko podstatnějším než zdůrazněním, že některým z nás to vyšlo. Jestliže bude a jestliže bude víc než přehlídkou finančních úspěchů naší komunity, pak jako komunita máme - myslím - důvod (a snad i povinnost) udělat co je rozumně možné, aby neskončil fiaskem.

Na nedávném koncertu v Československém baptistickém kostele mi v mírně cholericím (oboustranně) rozhovoru snad hlavní iniciátor gala plesové myšlenky, pan Jerry Formánek, vmetl do tváře, abych si dal pozor, aby na mne vstupenka zbyla. Kdyby nezbyla, tak by to vlastně byl důkaz, že ples je stoprocentním úspěchem. A poněvadž mi nic (ale tímhle si nejsem docela jistý) nedělá takovou radost jako úspěch našich akcí, přijal bych bez reptání i tento tvrdý trest.

(A co můj nevětraný smoking?)

Královské dary bratří Krajných

Ve středu 20. června byl kostel sv. Václava svědkem něčeho nezvykle pěkného: dva ze tří mimořádně úspěšných bratří Krajných, Boris a Miloš, jaksi formálně předali kostelu sv. Václava dar opravdu královský: jeden z jejich klavírů, který nechali poslat z Prahy. Krajanská veřejnost je dobře obeznámena se jmény Boris Krajný a dr. Miloš Krajný. Tak jen jednou větou: Boris Krajný je jedním z nejskvělejších českých pianistů; Miloš věhlasným kanadským lékařem a šifitelem české hudby v Kanadě.

A potom Boris Krajný odevzdal druhý královský dar: skvělým koncertem na klavíru, který právě s Milošem předali, pozdravil za nás za všechny konzula Petra Mikysku, který k našemu smutku z Toronta odchází. Kolika králům či prezidentům se při odchodu z funkce dostane takové pocty?

Josef Čermák

Historické projížďky v St. Thomas

Nádražní muzeum, které existuje od roku 1988 v ontarijském St. Thomas, pořádá ve dnech 20.-22. a 27.-29. července 2007 kromě řady atrakcí i pětadvacetiminutové projížďky s replikou historické lokomotivy. Projížďky se konají každou hodinu od 9 do 17 hodin. Cena je 18 dolarů a podrobnosti můžete najít na webové stránce www.ecrm5700.org.

Rozloučení a poděkování

Oznamujeme všem obchodním partnerům, přátelům a krajanům, že torontská cestovní kancelář Slovakotour Inc. ukončí 30. června 2007 po mnoha úspěšných letech definitivně svoji činnost. Majitelka Jiřina Skřítek i zaměstnanci kanceláře si touto cestou dovolují srdečně poděkovat všem zákazníkům za jejich dlouholetou přízeň a spolupráci a popřát jim hodně zdaru a osobního štěstí do budoucnosti.

Jiřina Skřítek, Slovakotour Inc.

Česká televize Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 101 a 804)

E-mail: slepcikovam@sympatico.ca

Slovenská televize Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:30 hodin

opakování v úterý v 8:00 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 101 a 804)

E-mail: katarina@creativepostinc.com

Infomační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání
Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00, pátek: 16:00-18:00.

Tel.: 416-431-9477

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsmo přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada, through the Publication
Assistance Program (PAP) towards our mailing costs.

Canadian
Heritage

Patrimoine
canadien

Prosba o pomoc při hledání kamarádky

Dobrý den, moc Vás prosím o pomoc při hledání kontaktu na mou spolužačku a kamarádku Janu Reichlovou za svobodna, nar. 1949, Česko, Svojetín, okr. Rakovník, kraj Středočeský. Odešla do Kanady se svou matkou a sestrou Evou v r. 1963 nebo 1964, to jí bylo 15 let. Její poslední adresa z r. 1968-9 byla v Kanadě: Jane Reichl, 452 Aberdeen Ave, apt.# 4, Hamilton, Ontario. Děkuji mnohokrát za pomoc. Anglicky neumím. Radka Švarcová, rozená Mikulová ze Svojetína. Můj telefon je 011-420-737-546-530, tel. i fax 011-420-313-513-151; e-mail: Radka1918@seznam.cz.

Kalendář

11.8. (so)

Letní sokolské hry
St. Jacobs

17.8. (pá) 19:30

Písničky z kufru
Loutkové divadlo z Litvínova
Masaryktown

19.8. (ne)

Pouť k Panně Marii
Tábor Hostýn

7.9. (pá) 20:00

8.9. (so) 16:00 a 20:00

9.9. (ne) 16:00

Smíšené pocity

Jana Hlaváčová, Petr Kostka, Carmen Mayerová
Nové divadlo

Joseph Workman Auditorium,
1001 Queen Street West

13. 9. (čt) 19:30

Zahajovací koncert: Zemlinského kvarteto

Kostel sv. Václava
Mozartova společnost

15.9. (so) 15:30

Zahájení cvičení žactva
Steeles West Gym Club

15. 9. (so) 18:00

Členská beseda a zápis do cvičení žactva

Kostel sv. Václava

16.9. (ne) 17:00

Zemlinského kvarteto
Nokturna na Masaryktownu

27.10. (so) 17:00

Zdeněk Plech a Marcela Groffová
Kostel sv. Václava

Oslava 28. října -Nokturna

15. 11. (čt) 19:30

Přednáška na sokolskou tematiku
Kostel sv. Václava

25. 11. (ne) 17:00

Kateřina Englichová a Milan Brunner
Nokturna

15.12. (so) 16:00

Dětská Mikulašská nadílka
Steeles West Gym Club

**Toto číslo bylo dáno
do tiskárny**

28.6.2007 v 3:23

Příští číslo vyjde:

19.7.2007

HOLLARŮV TISK Z TORONTSKÉ FISHEHOVY KNIHOVNY ZNÁZORŇUJÍCÍ BIBLICKÝ DEN ODPOČINUTÍ

Václav Hollar

13. červenec 1607-25. březen 1677

Následující vzpomínku na Václava Hollara připravila před dvěma lety pro vysílání BBC A. Machová pro program Korespondent. Uveřejňujeme ji v upravené podobě.

O kanadském mlynáři, Václavu Hollarovi a o podivuhodných cestách osudu - tak by se dalo nazvat vyprávění, jež začíná pohnutými událostmi pobělohorskými a putí českého umělce Václava Hollara světem a jež končí v sálech knihovny vzácných tisků na Torontské univerzitě.

Návštěvníky z České republiky asi překvapí, že jsou stěny čítáren tamní Fisherovy knihovny vzácných tisků ozdobeny lepty Václava Hollara. Ani se vám tomu nechce napřed věřit, myslíte si, že vás klamou smysly - ale je to tak, na Torontské univerzitě se nachází třetí největší sbírka Hollarů na světě - po sbírce Národního muzea v Praze a sbírce královny Alžběty II.

Jak se dostaly Hollarovy výtvary za moře?

Už tomu bude skoro dvě stě let, co přišel do míst, kde nyní stojí Toronto, Angličan Thomas Fisher a usadil se jako mlynář na břehu řeky Humber. Dodnes nám toto místo připomíná výzev stanice metra *Old Mill - Starý Mlýn* a několik původních kamenných zdí, z nichž dnes vyrůstá moderní hotel. Fisherovi pravníci se mohli věnovat fajnovějším věcem než mlynaření. Mezi jejich koníčky bylo i sběratelství. Jeden z nich, Sidney, si zvláště potpěl na všechno, co se týkalo Shakespeara a života v alžbětinské Anglii. Vedle foliantů s díly velkého dramatika a jeho současníků, vedle různých biografických a kritických prací, historických příruček a spisů o heraldice a genealogii se do jeho sbírky dostaly i Hollarovy tisky.

Sidney Fisher se totiž snažil dopátrat, jak vypadala fyzická tvářnost Shakespearova Londýna. I když Hollar přišel do Anglie až několik let po Shakespearově smrti, měl ještě dost času zachytit Londýn před velkým požárem v roce 1666. Sběrání Hollarů se ovšem Fisherovi záhy vymklo z rukou - sbírka dnes obsahuje na dva a půl tisíce volných leptů a přes sedmdesát knih, které obsahují skoro tři tisíce dalších ukázek Hollarovy tvorby. Jsou zde studie oděvů a přírodnin, portréty, pohledy na města i krajinu... prvotisky i podvrhy z devatenáctého století.

Sběratelská činnost Sidneyho Fishera přerostla hranice soukromého sběratelství. Nakonec se rozhodl věnovat celou svoji sbírku univerzitě, a to s podmínkou, že aspoň některé z Hollarových leptů budou permanentně zdobit stěny čítáren. A protože chtěl svým darem zároveň uctít památku svého předka, univerzita z vděčnosti pojmenovala svoji knihovnu vzácných tisků po mlynáři Thomasu Fisherovi.

Osud nebyl Hollarovi vždy příznivě nakloněný: Bílá hora, třicetiletá válka, občanská válka v Anglii, kde nakonec zakofenil, smrt jeho dvou dětí v morové epidemii - to není mozaika životní pohody. Tragické životní zážitky však neubraly Hollarově tvorbě ani na kvantitě ani na kvalitě.

Podivuhodnými cestami osudu se značná část Hollarovy tvorby dostala do kanadského Toronta - ještě dál, než se na své osobní pouti dostal on sám.

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, QC H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117
E-mail: montreal@embassy.mzv.cz

Český konzulát v Torontu

Czech Consulate in Toronto
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz

Úřední hod.:

pondělí až pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate of the Czech Republic

Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
611-71st. Avenue SE.,
Calgary, AB T2H 0S7
Tel.: (403) 269-4924,
fax: (403) 261-3077.
E-mail: jelinek@terramanagement.com.

Vancouver, BC
Honorary Consul: Michael D. Adlem
1055 Dansmuir St., 23 poschodí,
Vancouver, BC V7X 1J1
Tel.: (604) 891-2296,
fax: (604) 683-6498
E-mail: vancouver@honorary.mzv.cz

Winnipeg, MB
Honorary Consul: Wiliam Randa
310-115 Bannatyne Ave.,
Winnipeg, MB, R3B 0R3
Tel.: (204) 942-0981, fax +1 (204) 947-9626
E-mail: winnipeg@honorary.mzv.cz.

Honorary consulates of the Slovak Republic

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W.,
Calgary, AB T3L 1K3,
Tel. and Fax: (403) 239-3543,
Mobil: (403) 540-1668, (403) 399-9982
luzanzotto@shaw.ca
Mr. Ludovít Zanzotto, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, Quebec H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:
1 King Street West, Suite 1202
Toronto, ON M5H 1A2
tel: 416/862-1270 fax: 416/363-3528
michaelm@ontarioclub.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC:
200-247 Abbott St.
Vancouver, BC V5Z 1E4
Tel. & Fax: (604) 682-0991
www.slovakia.org
Hours: Tuesday 14:00-16:00,
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lišák, Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Winnipeg, MB:
B-1106 Henderson Hwy.,
Winnipeg, MB R2G 1L1
Tel/Fax: (204) 947 1728
jkdraft@shaw.ca
Mr. Jozef Kiška, Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 533-0005

**MEDICAL AND RELAXATION
TREATMENTS
MASSAGE THERAPY
HOT STONE TREATMENT**

**MICHAEL EISNER, RMT,
MASC.**

AT

Mind & Body

Lakeshore Village Integrated Medicine

**TAKÉ NABÍZÍME
NATUROPATIE, HYPNOTHERAPIE,
SHIATSU, YOGU, QIKONG,
REFLEXOLOGII, REIKI,
AKUPUNKTURU A.T.D.**

**NĚKTERÉ SOUKROMÉ POJIŠTOVNY
KRYJÍ VYBRANÉ LÉČBY!**
2921 Lakeshore Blvd West,
Etobicoke – at Islington Ave.
Tel. 416/823-1165, e-mail
michale@sympatico.ca

Translations

**EVA
MESTICOVÁ**

Překlady, tlumočení

Autorizovaná překladatelka

**E-mail:
emestic@hotmail.com
416/922-8786**

Business

ABE

Letáky, brožury, tiskoviny.

Tel.: (416) 530-4222

e-mail: abe@zpravy.ca

P. O. Box 176, Station "E"

Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Republic
Chamber of Commerce

**Kanadsko-česká
obchodní komora**

**CZECH - NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE**

909 Bay St. # 1006

Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: trade@ccrcc.net

www.ccrcc.net

Dvě vzpomínky na Oskara Morawtze

V pátek 11. června 2007 zemřel v Torontu, necelého půl roku po dovršení svých devadesátých narozenin, jeden z nejpřednějších kanadských hudebních skladatelů, Oskar Morawetz. I když se v jeho skladbách občas ozvou motivy lidových melodií jeho rodného Československa, Oskar Morawetz byl skladatelem kanadským. Nejen, že prakticky všechny své skladby komponoval v Kanadě, ale v Kanadě také promoval - na Torontské univerzitě, kde svoji akademickou kariéru ukončil jako profesor emeritus hudby. Podrobnější seznam jeho skladeb jsme uvedli při příležitosti jeho devadesátých narozenin v lednu. Dnes se zmíníme jen o těch nejznámějších: *Carnival Overture* (1945), která dosud patří mezi jeho nejhranější díla; *Piano Concerto No.1* (za které Morawetz obdržel *Zubin Mehta Award*), *From the Diary of Anne Frank* (dílo poctěné *Segal Foundation Special Award*), *Divertisimo for Strings* (provedené na Bruselské světové výstavě v roce 1958), *Fantasy in D for Piano*, nahraná Glenn Gouldem; chorálová skladba *Keep Us Free*, kterou byl na CBC uveden projev královny Alžběty v Ottawě v roce 1951. Ale jeho daleko nejznámějším dílem je *Memorial to Martin Luther King*. Bylo objednáno ruským čelistou Mstislavem Rostropovičem a v roce 1993 při příležitosti 25. výročí jeho smrti v provedení New York Philharmonic řízeném Kurt Masurem s čelistou Yo Yo Ma vysíláno po celém světě.

Jednou z Morawetzových posledních prací byla transkripce pro housle, čelo a orchestr dvou Dvořákových skladeb, které byly provedeny za jeho přítomnosti ve Smetanově síni 16. prosince 1993 *Boston Symphony* pod taktovkou Seiji Ozawa se sólisty Itzhak Perlmanem a Yo Yo Ma a nahraný pro Sony Classics o rok později.

Morawetzovy skladby byla dirigovány nejznámějšími dirigenty jeho doby a byly provedeny předními pianisty (Glenn Gould a Rudolf Firkušný) a zpěváky (Jon Vickers, Louis Quilico a Ben Hepner). Mezi vyznamenáními, jichž se mu dostalo, uveďme Řád Kanady a Řád Ontaria, Canada Council Fellowship, Critics Award, International Competition Contemporary Music, Cava di Tirreni, Jan V. Matejcek Concert Award, Juno Award, Queen's Golden Jubilee Medal 2002. CBC vydala antologii jeho hudby...

Oskar měl geniální paměť nejen pro hudbu, ale i pro tipy, ale současně "trpěl" profesorskou zapomětlivostí: zapomněl, kde zaparkoval auto, přišel přednášet ozdoben dvěma vázankami.

I když v mnohém směru žil v jiném světě, věděl, jak jednat s médii a dirigenty, stejně jako měl vyvinutý smysl pro investování.

Byl laskavý, ale dovedl být ostře ironický a jestliže v něm něco vyvolávalo pocit blízký nenávisti, pak to byli nacisté a jejich přísluhovači. Svůj soucit s jejich obětmi vyjádřil v skladbě *From the Diary of Anne Frank*, stejně jako lidská souznalost všech ras inspirovala jeho *Memorial to Martin Luther King*. Ačkoliv byl svědkem ohyzdné doby, nedovedl pochopit (a to je mírou jeho idealismu), že svět tak bohatý jako náš, nechá miliony dětí hladovět; že lidstvo, které vytvořilo a vytváří tolik krásného a je schopno činit

neuvěřitelné sebeoběti, se vybíjí ve vražedných orgiích a absurdní ničivosti.

Poslední léta jeho života k němu nebyla dobrá. Nejtíž ze všeho nesl, že ztratil nejdřív schopnost komponovat a pak i schopnost hrát na klavír. Ačkoliv nikdy nehovořil o náboženství, ve své poslední vůli vyjádřil přání, aby byl pohřben jako Žid. Také určil své palbearers, dva jsou členy české komunity: Jan V. Matějček a já. Soukromý pohřeb (rodina a nejbližší přátelé) se konal 17. června 2007 v Holy Blossom Temple a recepce v domově Jana a Maureen Morawetzových. Rozloučili se s ním všichni jeho sourozenci: Sonja Sinclair, Herbert a Jan Morawetzovi. Širší veřejnost se s ním rozloučí ve Walter Hall, Edward Johnson Building (Faculty of Music), UofT 28. června 2007. Odešel v něm veliký skladatel, který se vždycky hlásil k svému češství. A snad ještě větší člověk.

Jeho dětem a všem členům jeho rodiny vyslovujeme upřímnou soustrast.

Josef Čermák

When composer Oskar Morawetz turned seventy in 1987, the Toronto Symphony paid homage to him by performing his composition entitled *From the Diary of Anne Frank*. Morawetz stood on the stage in his charcoal suit, a little smile dancing on his lips, as he was introduced to the audience. Unassuming and with a sense of humour, happy with his accomplishments but not losing his perspective. This is how I first saw him in person.

Oskar Morawetz was born to industrialist and land owner Richard Morawetz on January 17, 1917. In his younger years Oskar met many of his father's friends, including the first Czechoslovak president T. G. Masaryk and his family.

"I am not sure if, had the war not interfered, I would not be a land owner now. Even Tchaikovsky had to follow his father's wishes and study law. Only after my arrival in Canada in 1940 did I decide to become a musician."

Before the war, Morawetz studied piano at the Prague Conservatory of Music and never gave any thought to leaving his native country. The German occupation of Czechoslovakia on March 15, 1939, changed all of that. The Morawetz family fled from Czechoslovakia just in the nick of time. The Gestapo came to arrest Oscar's father just two days after their escape.

"If I painted the canvass of my life... well, there would be many people in it. The first one would probably be Prof. Karel Hoffmeister, director of the Prague Conservatory. He was sure from the start that I would grow up to be a composer and not a pianist."

In 1937, conductor George Szell, who later joined the Cleveland Symphony, recommended Morawetz as a conductor to the Prague Opera. Instead, Morawetz decided to continue his musical studies, first in Vienna and, after the Nazi occupation of Austria, in Paris.

Morawetz finished his musical studies in Toronto, where he arrived in 1942 to join the rest of his family. In 1953, Morawetz obtained a Doctorate of Music. In 1952, he was appointed a Professor of Theory and Composition at his Alma Mater, a post which he held until his retirement in 1982.

"In Canada many people helped me make my music known. Walter Susskind and Karel Ancerl played a lot of my music. Ancerl even took my composition from the *Diary of Anne Frank* for a tour of the United States shortly before he passed away."

After more than five decades in the music world, Morawetz has only one complaint:

nobody takes a composer seriously when he is young. "My most important break came when in 1962 I won a piano concerto competition sponsored by the Montreal Symphony. The judge was Zubin Mehta."

Morawetz won with his Piano Concerto No. 1. The Concerto was premiered by Mehta the following year. Anton Kuerti was the soloist.

"The second break came in 1966 when I won the coveted Critics' Award in the International Competition of Contemporary Music in Cava dei Tirreni, Italy. My composition was performed by the Brno Symphony. Richard Kozderka, the first violist of the Moravian Philharmonic, wrote to me: 'You will surely win. Your composition is exquisite.' I was pleased to learn that his prediction was true. More than 100 works were submitted. I won with my *Sinfonietta for Winds and Percussion*. The world premiere took place again under Zubin Mehta's baton.

"My style evolved a great deal over the years. I started with compositions in Dvorak's spirit, nice and cheerful. But as time went on, I started to write in a more contemporary style, and in this style I wrote my most beloved compositions: *Memorial to Martin Luther King*, and *From the Diary of Anne Frank*."

"Oskar is Oskar," says CBC music producer David Jaeger who studied under Morawetz at the University of Toronto and produced many programs of his music. "Oskar is never influenced by fashion and he is neither conservative nor experimental. He is just following his inner voice. I think every artist finds himself doing that if he wants to be true to his values. The moments of glory are very short in an artist's life."

One of the moments from those early days will remain embedded in Morawetz's memory forever: "When I was ten years old, I went to the opera with my mother. In the morning she said: 'Oskar, I wanted to take you tonight to see *Aida*, but they are performing something else. I do not know if you are going to like it.' It turned out to be the German premiere of *Kata Kabanova* and its composer, Leos Janacek, was in attendance. I was spell-bound."

During one of his visits to Toronto, conductor Vaclav Neuman praised Morawetz's efforts to make Czech music known abroad. As Morawetz says: "I have always tried to promote Czech music here, in particular the work of composers Vitezslav Novak and Josef Suk." Morawetz's absent-mindedness was legendary. About 20 years ago, I saw him crossing Dundas St. at Bay St. on the red light, oblivious to the traffic, probably working on some composition in his mind, putting himself fully at the mercy of drivers.

Since he retired, Morawetz spends most of his days in his living room, surrounded by memorabilia he collected during his long and productive life. Photographs of his family and friends hang above the sofa. Under a picture of Jan Masaryk, Czechoslovak Minister of External Affairs and son of President T. G. Masaryk, is written a reminder of happy days in pre-war Czechoslovakia.

The main feature of Morawetz's living room was a huge piano. This was where the composer spent numerous hours.

"I do not know if I have any recipe for success or for vitality. But I must agree that people usually think that I am 20 years younger than I really am. I think it is genetic. My mother is over 90 and she looks very young. And as far as artistic success is concerned, I write only what I feel and I do not look for the most modern trends. I am not a little girl searching for the most stylish hat."

A. Machová (zkráceno)

Český a Slovenský den na Masaryktownu

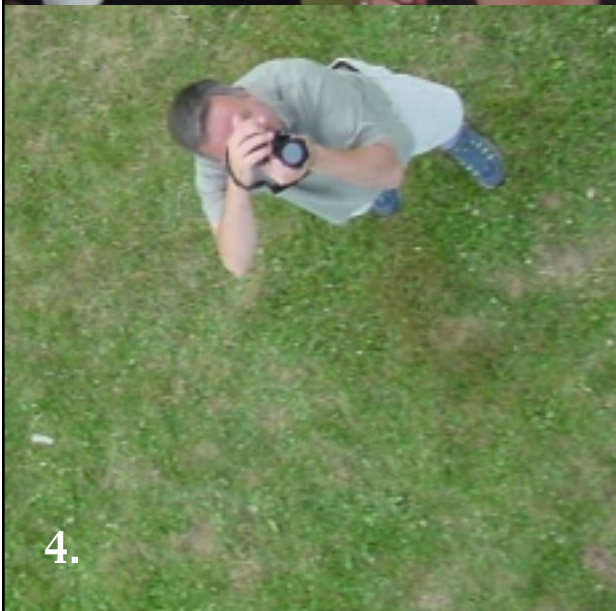
1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Moje žena, která vyrostla v Ostravě vzpomíná s oblibou na *Hornický den*. Já pro změnu na vršovické *Svatováclavské poutě*. Nepohrdl jsem však ani dalšími atrakcemi jako byla návštěva cirkusu či fotbalový zápas. Jednou se hrálo ve Vršovicích rugby a o tom jsme si dlouho vyprávěli, jak jednomu Francouzi roztrhli trenýrky. Přestože Český a Slovenský den má svoji vážnou část, kratochvíle dominují. Mrzí mne, že jsem neviděl diplomatický sbor, jak hraje fotbal, ale proletěl jsem se nefalšovaným balónem (snímek 1), viděl restauraci Praha z ptačí perspektivy (2), slyšel jsem jak kolegyně Slepčíková (vpravo) komentuje celou událost z 20 metrů nad zemí (3) a vyfotil si i kolegu Rotbauera z Nového domova ze stejné výšky (4). Před tím se střídali na jiném pódiu Eda Vokurka (5), slovenský soubor *Východná* (6) a rómská kapela, která pocházela ještě ze vzdálenějšího Východu. **ABE**

Sedmý ročník Nokturen na cestě

Ve víru mnoha kulturních akcí v české a slovenské komunitě za poslední dva měsíce, Nokturna na Masaryktownu skončila zcela nenápadně 10. června odloženým koncertem Drew Jurečky a jeho skupiny. Stejně jako loňského roku, bylo to jedno z nejlepších jazzových vystoupení v restauraci *Praha*. Od houslových sól až po zpěv, Drew ukázal, že je jedním z předních jazzových hudebníků v Torontu (kromě toho hrál i na saxofon). Koncert trval téměř tři hodiny a nadšení posluchači nakonec neradi zjistili, že je konec fantastického koncertu.

Tentokrát nebylo vyprodáno, zřejmě proto, že koncert byl odložen z května (Drew Jurečka byl na turné v Kalifornii) a červen asi není nejlepší měsíc na kulturní akce v Torontě. I letos koncerty Nokturen skončily v černém, i když profit nebyl tak významný jako vloni (1100 dolarů).

Sedmý ročník Nokturen zahájí 16. září Zemlinského kvarteto (dříve Penguini) z Prahy. Tito mladí muzikanti okouzlili Toronto před rokem a půl a pokusí se letos vyhrát slavnou světovou soutěž pro kvarteta v Banffu, v Albertě. V případě, že se jim to podaří, byl by to jejich druhý vítězný koncert na kanadské půdě.

V říjnu opět oslavíme zrod Československa, bohužel o den dříve, 27. 10., v kostele sv. Václava, kde vynikající basbaryton Zdeněk Plech s mezzosopranistkou Marcelou Grófovou předvedou árie z českých a světových oper.

25. listopadu opět v kostele sv. Václava (bohužel restaurace *Praha* je obsazena jinou akcí a naše komunita má teď piano v kostele sv. Václava) pražská harfenistka Kateřina Englichová zahraje půl recitálu pro sólovou harfu, v druhé půli pak s Milanem Brunnerem (flétna) a Martou Lorincovou (piano) předvedou Mozartův koncert pro sólovou harfu a flétnu.

20. ledna 2008, opět v restauraci *Praha* na Masaryktownu, Kathryn Belyea ze CBC Radia bude prezentovat video a audio z Janáčkových oper. Tato dáma se pustila po sametové revoluci sama (bez znalosti češtiny) do Janáčkovy rodiště v Hukvaldech, aby vzdala hold svému nejoblíbenějšímu skladateli.

24. února náš známý Jirka Grossman se svou skupinou nás zasvětil do světa swingu.

30. března to bude pražský houslista - virtuóz, Petr Maceček, který předvede své umění (byl členem skupiny *Musica Poetica* před třemi léty na Nokturnech).

4. května 2008 vystoupí pianista Boris Krajný, který tentokrát předvede celou sonátu Klementa Slavického (někteří z vás byli svědky pouze jedné věty v kostele sv. Václava při rozloučení s Petrem Mikyskou), ale všichni byli nadšeni.

25. května se k nám vrací basbaryton Gustav Beláček, kterého jste všichni tolik obdivovali v sólových vystoupeních i v produkcích COC *Borise Godunova* a *Italské dívky v Alžírě*.

Předplatné možno zakoupit na Masaryktownu (416/439-4354), podrobnější informace také u dr. Krajného (416/499-2716).

Při ceně jedné vstupenky 20 dolarů, je předplatné 135 dolarů na osm koncertů (včetně oslavy 28. října) stále výhodné.

MK

DENNÍ KRONIKA

26.6.2007

Soud povolil obnovu procesu s J. A. Baťou

Praha-právo/Petr Blahuš-Po 60 letech se znovu otevřela cesta k očistění jména zlínského podnikatele Jana Antonína Bati, který byl v květnu 1947 v nepřítomnosti odsouzený k 15letému vězení a ztrátě celého majetku za údajnou kolaboraci s nacisty.

Včera o tom rozhodl pražský městský soud, který tehdejší rozsudek zrušil a případ předal státnímu zastupitelství k došetření.

Zalobkyně Jaromíra Biolková nyní bude zkoumat, zda případ znovu otevře nebo jej díky nově objeveným důkazům rovnou neodloží. „Není vyloučeno zastavení trestního stíhání Jana Bati,“ uvedla Biolková.

Další možností je přenesení kauzy do Zlína, jak ve své závěrečné řeči navrhl Jiří Šetina, který zastupuje pozůstalé po J. A. Baťovi.

S návrhem na obnovu řízení přišlo městské státní zastupitelství (MSZ), které objevilo nové důkazy v jeho prospěch. Přestože Baťa otevřeně československý odboj nepodpořil, a dokonce se vzhledem ke svému podnikání s Němci dostal na spojeneckou černou listinu, ve skutečnosti podle nich tajně podporoval exilovou vládu prezidenta Beneše.

Z archívních materiálů například vyplynulo, že Baťovy podniky posílaly příspěvky v řádech desítek tisíc liber či dolarů například na pomoc uprchlíkům z Francie.

J. A. Baťa také pomohl asi třem stovkám židovských rodin uprchnout před nacismem do Kanady, USA, Mexika, Číny.

„Věřím, že očistím jméno Jana Bati, i kdyby to mělo trvat třeba 100 let. Žádný Baťa nikdy nezpronevěřil svoji československou krev. Jan Baťa byl poctivý československý vlastenec. Budu usilovat o nový proces,“ řekl

při odchodu ze soudní síně třidevadesátiletý Tomáš Baťa junior, který včera vystoupil jako svědek.

Baťa nevyloučil, že v případě zrušení rozsudku nad jeho strýcem J. A. Baťou bude na českém státu požadovat navrácení majetku ve Zlíně, který soud v roce 1947 bez náhrady zabavil. „Uvidíme, co bude dál,“ uvedl včera Baťa.

Naznačil také, že za odsouzením jeho strýce byla snaha komunistů získat zadarmo Baťovo impérium, protože jinak by mu stát za vyvlastnění provedené v roce 1945 musel zaplatit. Podle něj byl tehdejší proces politicky vykonstruovaný a zaměřený proti podnikatelům.

Zástupce Baťovy rodiny Šetina včera uvedl, že soud v roce 1947 závažně pochybil, když nedal možnost J. A. Baťovi, aby se u soudu hájil. Má prý o tom nové důkazy.

„Jan Baťa byl obžalován národním prokurátorem ze tří skutků zločinů proti státu, tedy jako kolaborant. Ze všech těchto skutků byl obvinění zproštěn. Naproti tomu ho Národní soud uznal vinným z jiného skutku, který jednak vůbec nebyl v obžalobě a který podle mého není a ani tehdy nebyl trestným činem. Tedy že se otevřeně nepřipojil k protifašistickému hnutí. Navíc Baťa tvrdě podporoval, finančně i jinak, náš odboj v Londýně. To je mimo pochybnost,“ řekl Šetina. Soud podle něj také tehdy tvrdil, že nezná místo jeho pobytu. Přitom dobře věděl, že se nalézá v Brazílii, a proto byl porušen základní princip spravedlivého procesu, vysvětlil Šetina.

To ve svém odůvodnění včera konstatovala i soudkyně Marie Marková. „Shromážděné důkazy svědčí o tom, že se soud nevypořádal se všemi důkazy, a hlavně neprovedl zkoumání důkazů navržených obhajobou,“ konstatovala Marková.

Jan Antonín Baťa byl nevlastním bratrem zakladatele obuvnického impéria Tomáše

Bati.

Když Tomáš v roce 1932 tragicky zahynul při leteckém neštěstí, zaujal v podniku jeho místo. Od roku 1941 až do své smrti v roce 1965 žil v Brazílii.

Rómovia mali byť prioritou

BRATISLAVA -sme/Andrea Hajdúchová-Rómov to podľa sociológov ťahá ku Smeru, no najsilnejšia vládna strana záujem o ich komunitu príliš nejaví. Jej možno najviditeľnejším krokom je minulotýždňové odvolanie Kláry Orgánovej z miesta splnomocnenkyne pre rómsku komunitu. Už keď vláda pripravovala svoje programové vyhlásenie, 40 mimovládnych organizácií jej pripomenulo, aby nezabudla na rómsku problematiku.

„Prijal nás podpredseda vlády aj ministri zdravotníctva, školstva, sociálnych a zahraničných vecí,“ hovorí Peter Pollák z Novej rómskej generácie, ktorá výzvu podnietila. Ocenil, že niektoré návrhy sa v programe vlády objavili, no „zatiaľ to vyzera, že deklarované sľuby nie sú naplnené.“

Vláda v programovom vyhlásení tvrdí, že Rómovia sú jej prioritou a sľubuje na riešenie tohto problému viac peňazí. V skutočnosti sú niektoré programy ohrozené, napríklad 602 terénnych sociálnych pracovníkov má zmluvy do konca roka a nevedia, čo s nimi bude ďalej. Mimovládne organizácie vo svojej výzve upozornili, že zlepšenie nepride bez dočasných vyrovnávacích opatrení, vyzvali vládu, aby pokračovala vo výstavbe nájomných bytov, podporovala zamestnávateľov Rómov, terénnu sociálnu prácu, asistentov učiteľov a nulté ročníky na školách, zlepšila integráciu detí do škôl.

Pod výzvu sa podpísala aj Nadácia M. Šimečku. Jej aktivista Laco Oravec hovorí, že na rozdiel od minulej vlády táto silnejšie deklaruje snahu riešiť veci, no v skutočnosti sa „stále len hľadá v rómskej problematike a nie je stále jasná jej koncepcia“. Vláda podľa neho len udržiava to, čo už existuje.

Podpredseda vlády Dušan Čaplovič odmieta obvinenia, že po roku nemá výsledky. Pracovná skupina pripravuje návrh novely antidiskriminačného zákona, ktorý by zaviedol dočasné vyrovnávacie opatrenia.

V pracovnej skupine je aj Oravec. Podľa neho je správne, ak táto možnosť bude konečne legálna, no záležat' vraj bude na ministroch, či ju využijú.

Návrh má byť hotový na jeseň, Čaplovič hovorí, že pôjde o opatrenia v sociálnej oblasti a vzdelávaní, ale nebudú sa poskytovať na etnickom, ale na sociálnom princípe.

„Budú to dočasné opatrenia, ktoré platia dovtedy, kým človeka nedotiahneme na štartovaciu čiaru, ako majú ostatní. Potom už nemôžeme každého držať za ruku.“ V auguste predloží stratégiu riešenia rómskej problematiky do roku 2015.

Čaplovič už rok hovorí, že treba zaviesť povinný posledný ročník škôlky. Ministerstvo školstva s týmto návrhom prišlo, ale vláda v koncepcii školstva nakoniec uprednostnila možnosť preplácať rodičom poplatky za posledný ročník škôlky. Je to lacnejšie a podľa ministra aj motivujúcejšie.

Povinný posledný ročník sa podľa Čaploviča objaví tento rok v zákone o výchove a vzdelávaní. Pre Rómov dokonca chce povinnú škôlku od štyroch rokov. Chce viac podporovať učilišťa v rómskych regiónoch a rozšíriť ponuku internátnych škôl.

Čaplovič chce pracovať aj s integrovanými Rómami, ktorí sa k národnosti nehlásia. So splnomocnenkyňou pre rómske komunity prehodnotia názov a úlohy úradu. Keďže dočasné vyrovnávacie opatrenia sa nebudú týkať len Rómov, úrad si má všimnúť ľudí v núdzi všeobecne.

Vláda má novú splnomocnenkyňu pre rómske komunity ANINU BOTOŠOVÚ.

Aké sú vaše priority?

„Každý má svoje priority, ale tu ich definuje vláda. Prioritou je určite vzdelávanie. A musíme osloviť aj majoritu, aby pochopila, že keď pomôžeme tejto skupine obyvateľstva,

pomôžeme v prvom rade majoritnej spoločnosti.“

Ako chcete pracovať s väčšinovým obyvateľstvom?

„Táto spoločnosť je absolútne necitlivo pripravená na akékoľvek riešenie rómskej problematiky, preto je dôležité, aby médiá dávali priestor aj odborníkovi, určite chceme mať mediálny odbor.“

Súhlasíte s podpredsedom vlády aj v tom, že bývanie je poslednou prioritou?

„Je to politik a má právo povedať, čo uzná za vhodné, ja budem hovoriť v odbornej rovine, kde platí, že jedno bez druhého nemôže existovať. Ak riešime vzdelávanie, nemôžu deti bývať v chatrčiach bez elektriny. Ak je v obci rodina v rovnakej pozícii ako rómska, aj tej treba pomôcť. Ak pomôžeme aj inému občanovi v hmotnej núdzi, dosiahneme začlenenie Rómov do občianskej spoločnosti.“

Budete tak splnomocnenkyňou pre rómske komunity?

„Aj sociálne dávky a dotácie na školské pomôcky dostávajú deti, ktorých rodičia sú v núdzi, hoci ide najmä o Rómov. Ak použijeme atlas komunit, môžeme povedať, že pomáhame občanovi, ktorý žije v prostredí, kde sú najmä Rómovia. Náš troje treba vhodne vybrať, aby neiritovali väčšinovú spoločnosť.“

Sú obavy, že podľahnete tlaku rómskych lídrov.

„Nátlak v úrade nebude môcť existovať, ale ak budú mať rozumné návrhy, neviem, prečo by som ich nevypočuľa.“

28. 6. 2007

Potvrzeno: v letadle zahynuli tri deti podnikateľa z Brna

Brno-právo/Jiří Roškot, Jiří Růžička-Z Kambodži zpráva, které se všichni báli. Tři děti brněnského podnikatele Ivana Veselého zahynuly spolu s dalšími devatenácti lidmi při pádu letadla do džungle u města Sihanoukville. „Všichni zahynuli. Je to potvrzeno,“ oznámil ministr informací Khieu Kanharit. „Ostatky tří Čechů už byly převezeny do metropole Phnompenhu a velvyslanec Ivan Hotěk je v kontaktu s rodinami,“ sdělila týž den Právu mluvčí ministerstva zahraničí (MZV) Zuzana Opletalová. Datum repatriace má být vyjasněno až dnes.

Vrtulník kambodžských záchranářů včera ráno při krátkém vyjasnění našel v džungli u hory Bokor v provincii Kampot trosky letounu AN-24, který tam v pondělí havaroval. Na místě byla nalezena mrtvá těla všech 22 obětí včetně tří Čechů.

Českými oběťmi neštěstí jsou dvě dívky a mladík ve věku 19, 20 a 21 let. Jde o sourozence, děti Ivana Veselého, jednoho z řídicích manažerů stavební společnosti PSG International.

Právu to ve středu potvrdil zdroj, který má blízko k vedení firmy. „Ano, je to pravda,“ sdělil. Otec dětem dovolenou v Asii zaplatil. Podle nepotvrzených zpráv již přicestoval do Kambodže.

Příčiny neštěstí patrně nesouvisí s technickým stavem stroje. Mluvčí MZV s odvoláním na telefonát s velvyslancem Hotěkem uvedla, že posádka měla asi pět minut před přistáním požádat o povolení k sestupu, což jí však bylo odepřeno právě kvůli špatné viditelnosti.

Pak se už piloti věži neozvali. Podle všeho tedy sestoupili s letadlem o své vůli a v horách zavadili o stromy. „Stačilo prý asi pouhých sto metrů a stroj by jejich koruny těsně minul,“ řekla Opletalová.

Černá skříňka antonova ještě nebyla vyhodnocena. Sar Sareth, ředitel kambodžské letecké společnosti PMT Air, již stroj patřil, uvedl, že sice přesně neví, kdy byl An-24 vyroben, ale dodal, že ze Siemreapu na lince do Sihanoukville v pondělí startoval v dobrém technickém stavu.

Nalezení trosk antonova, po němž v džungli od pondělí pátrala asi tisícovka vojáků, umožnila krátká přestávka monzunových lijáků a rozplynutí mlhy, která předtím na zemi snížila viditelnost na asi 40 metrů. Za

oprávněný distributor českých filmů uvádí
premierově dramatický dvoudílný film

OPERACE SILVER A

Ačkoliv příběh začíná téměř idylicky, na sklonku roku 1941, předčasnou oslavou Silvestra, s falešným zdáním, že vše je stále v pořádku, a dvě krásné mladé ženy, přítelkyně a obdivovatelky tehdejších filmových hvězd, jako byly Adina Mandlová i Nataša Golová, jsou středem společnosti, právě v tuto chvíli nedaleko odtud, v zasněženém lese, seskočili padákem tři mladí muži: Bartoš, Potůček a Valčík...

Příchod parašutistů, vyslaných z Anglie, kteří se v Pardubicích objeví, znamená zásadní zlom v dosavadním životě obou žen i v životě jejich manželů. Do nebezpečných akcí, které mají parašutistům pomoci splnit zadaný úkol, se zapojí nejen ony, jejich manželé, ale i řada dalších osob kolem nich. Přes to všechno však Hana ani Táňa nezapomínají na svou touhu uplatnit se u filmu, touží po krásných šatech a nemohou přehlédnout mužský šarm a svádění Alfréda Bartoše, jednoho z parašutistů. Přátelství obou dívek začne dostávat povážlivé trhliny. Spolu s tím se přirostuje i nebezpečí odhalení celé této pardubické skupiny. Němcům se podařilo zachytit několik stop, a jedna z nich vede k Valčíkovi, který se skrývá pod falešným jménem coby vrchní v pardubickém hotelu Veselka.

Všichni si začnou uvědomovat vážnost situace.

V režii Jiřího Stracha hrají T. Vilhelmová, Kl. Issová, J. Dvořák, D. Švehlík, I. Trojan, A. Háma, M. Hádek, M. Táborský, M. Taclík, V. Preiss, J. Vondráček, T. Medvecká, J. Hlaváčová, A. Švehlík aj.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video.el@videoelcanada.com

www.videoelcanada.com

http://www.videoelcanada.com

normálních okolností bylo možné najít místo ještě též den, uvedly místní zdroje.

Monzunový liják se však hned včera zase vrátil a znemožnil další starty vrtulníků, a tím i přepravu ostatků zbývajících obětí, mezi nimiž byla šestičlenná posádka včetně ruského druhého pilota a 13 jihokorejských turistů.

Asi deset jejich rodinných příslušníků přicestovalo v úterý do Phnompenhu. Kambodžská vláda se rozhodla náklady jejich pobytu hradit sama.

Podle policie nesedí v účetnictví Čunkových celé milióny

Praha-právo/Radim Kijonka-Policie při vyšetřování korupčního případu vicepremiéra Jiřího Čunka zjistila, že jeho rodina nemohla v minulosti ze svých příjmů našetřit několik miliónů korun, jak politik tvrdí.

Čunkovy vedlejší a nepřiznané finanční zdroje nejasného původu jsou proto podle policistů velkou záhadou. I tato indicie vedla kriminalisty v únoru k obvinění z přijetí půlmiliónového úplatku.

Právu to potvrdil důvěryhodný zdroj, který je obeznán s výsledky policejního vyšetřování.

„Rodina Jiřího Čunka si v žádném případě nemohla naspořit do roku 2002 několik miliónů korun, jak tvrdil Čunek na začátku února v Senátu senátorům. Nemohla našetřit ani jeden milión korun, který si měl údajně uložit v Universal Bance,“ řekl Právu zdroj.

Podle něho Čunek dosud nepředložil vyšetřovatelům žádné věrohodné důkazy o původu svých úspor.

Vůbec tak například není jasné, kde vzal peníze na postavení domu za 3,5 miliónu korun, když získal hypotéku jen na 1,7 miliónu korun. „Aby našetřil takové peníze, nesměli by mít s manželkou prakticky vůbec žádné výdaje. Museli by předtím žít na ulici, neplatit za služby, nešatit se, nemít vůbec děti,“ doplnil zdroj.

Místopředseda vlády, který přitom v minulosti živil celkem čtyři děti, dosud ani veřejnosti a médiím původ svých úspor důvěryhodně nevysvětlil. Předložil již celkem čtyři verze. Nejdříve tvrdil, že našetřili s manželkou půl miliónu, který měli celou dobu schovaný v bytě, protože nevěří bankám. Pak naspořenou částku zvýšil na jeden milión s tím, že ji uložil v krachující Universal Bance. Naposledy prohlásil v únoru v Senátu před kolegy, že našetřil ještě před vstupem do politiky celkem 2,5 miliónu korun.

„Když začal Čunek v médiích uvádět neustále různé částky, kolik si jeho rodina vlastně našetřila, tak se protikorupční policie rozhodla jeho příjmy od roku 1982 prověřit. Mohla to být totiž jedna z dalších indicií, že úplatek od realitky mohl opravdu převzít. Při prověřování se potvrdily velké nesrovnalosti mezi příjmy a výdaji rodiny Čunkových,“ uvedl zdroj.

Podle něho bylo dalším závažným zjištěním to, jak Čunek získal podíl na chatě v Jeseníkách. „Tuto transakci dosud také nevysvětlil,“ upozornil zdroj.

Prověřování finanční situace Čunkových už od roku 1982 nedávno označila nejvyšší státní zástupkyně Renata Vesecká za nepřipustné rozšíření policejního šetření, které přímo nesouvisí s kauzou údajného úplatku v roce 2002.

Čunek ještě předtím, než se stal vsetínským starostou, pracoval jako bezpečnostní technik Zbrojovky Vsetín, podniku, který skončil v konkurzu. „Tam žádné převratné příjmy neměl,“ podotkl zdroj. Čunkova manželka je sice zubní lékařkou, ale dlouhou dobu byla zaměstnána v Ústavu národního zdraví, kde neměla žádný závratný plat. „Navíc byla velmi často s minimálním příjmem na mateřské,“ upozornil zdroj. K tomu pak ještě měla splácet 900 tisíc korun, které si půjčila na vybudování zubní ordinace.

Státní zástupce Radim Obst, kterému byl dozor nad údajnou úplatkářskou kauzou počátkem měsíce odebrán, nechtěl k Čunkově uloženému miliónu nic říct. „Protože v této

věci již nekonám, nejsem oprávněn se k tomu vyjadřovat,“ řekl přerovský žalobce.

Majetek Čunek podle svých slov na Frekvenci 1 nabyt v orgánech firem: „Já jsem nedělal jenom bezpečnostní technika, ale dělal jsem i spoustu jiných činností a byl jsem i v orgánech různých společností, protože to nebylo trestné.“

Pokud by byl odsouzen, byť na podmínku, vládu by opustil. „Budte bez obav,“ řekl.

Karpatské bukové pralesy v Zozname svetového dedičstva

Bratislava-sme/SITA, ČTK, TASR, zh-Výbor svetového dedičstva na svojom 31. zasadnutí na Novom Zélande schválil zápis slovenských a ukrajinských karpatských bukových pralesov do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Karpatské bukové pralesy sú výnimočné tým, že vytvárajú reťaz „ostrovov“ pôvodného prírodného lesa od najnižšieho po najvyšší lesný vegetačný stupeň v nížinách, pahorkatinách, vrchovinách, hornatinách a vysočinách. „Bukové pralesy sú už v Európe unikátne, tie naše patria k najzaujímavejším,“ povedal ČTK Marián Giča zo Správy národného parku Poloniny, kde sa časť pralesov nachádza. Podľa Giču majú stromy v zapísaných pralesoch rôznorodú vekovú štruktúru, najstaršie majú vyše 200 rokov. Do zoznamu sa dostali pralesy v prírodných rezerváciách Havešová, Stučka, Rožok v Bukovských vrchoch a Kyjovský prales vo Vihorlatských vrchoch. Celková rozloha pralesov je takmer 1000 hektárov.

„V pralesoch sú bežné vyschnuté či polámané a hniúce stromy. Práve na tie sa viaže časť unikátnej fauny a flóry,“ uviedol Viliam Bartuš z Lesoochranárskeho zoskupenia VLK. V Stučickom pralesi bolo napríklad objavených 600 druhov húb a viacero nových druhov hmyzu. Časť rastlín a živočíchov dokonca nežije nikde inde na Slovensku, uviedol Bartuš.

Spoločný projekt Slovenska a Ukrajiny pozostáva z desiatich pralesových lokalít. Z nich štyri sú na území Slovenska, a to

tri v Národnom parku Poloniny a jedna v Chránenej krajinej oblasti Vihorlat. Agentúru SITA o tom informoval hovorca ministerstva životného prostredia (MŽP) Peter Višváder.

Po prípadnom vstupe Slovenska do schengenského priestoru bude pralesmi prechádzať vonkajšia prísne strážená hranica. „Práve pre ochranu hraníc tu existujú tlaky na sprístupňovanie lesa, vytváranie priesekov,“ uviedol Bartuš. Zapísaním pralesov do zoznamu UNESCO by preto podľa neho mohla stúpnuť váha ochrany týchto lesov.

K najväčším pralesným zoskupeniam patrí Kyjovský prales, ktorý sa nachádza vo vojenskom obvode pri Humennom. Podľa pracovníkov správy Chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty sa v lese nehospodáril najmenej dve storočia. Bol tu totiž panský poľovný revír. „Tunajšie pralesy sú vo výbornom zdravotnom stave,“ uviedol lesník Milan Kidala.

Ide o ojedinelý a vzácny prípad vertikálnej lesnej vegetačnej stupňovitosti so širokým zastúpením ukážok pralesov na relatívne malom území našej krajiny. Je to druhá lokalita svetového prírodného dedičstva na Slovensku, ktorej nominácia sa pripravovala sedem rokov v gescii MŽP v spolupráci s Technickou univerzitou vo Zvolene. Ako sa v správe rezortu ďalej uvádza, úspech je o to cennejší, že do záverečného schvaľovacieho konania svetového prírodného dedičstva sa zo 183 štátov dostali úspešné nominácie len piatich, okrem Slovenska ešte z Číny, Kórey, Španielska (z Kanárskych ostrovov) a Madagaskaru. Výbor neschválil napríklad nomináciu známeho talianskeho pohoria Dolomity.

Slovensko malo v prestížnom zozname UNESCO z prírodných pamiatok doteraz zapísané len jaskyne Slovenského krasu. V zozname sú ešte centrá historických miest Banská Štiavnica a Bardejov, pamiatkové zóny rodinných domov vo Vlkolínci či Spišský hrad.

Part-Time pro chlapce na práci v zahradě

10 dolarů za hodinu.

**Volejte Pavlu:
416/827-7782**

1710-11

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	5,17 CDN \$
100 SK	4,40 CDN \$
1 CDN \$	19,34 Kč
1 CDN \$	22,73 SK
1 US \$	1,07 CDN \$
1 EUR	1,35 CDN \$

Toronto Star - 23. 6. 2007

1 CDN \$	19,89 Kč
1 EURO	28,66 Kč
100 Sk	85,05 Kč
1 US \$	21,28 Kč

CNB- 25. 6. 2007

PRAGUE
FINE FOOD EMPORIUM

CATERING • PRIVATE DINNER PARTIES • ALL DAY BREAKFAST
AUTHENTIC EASTERN EUROPEAN CUISINE SINCE 1988

638 Queen St W Toronto ON M5J 1E4
tel: 416-504-5787 fax: 416-504-5524
catering@theprague.ca www.theprague.ca

KRATŠÍ JMÉNO, VÍCE MÍSTA!

Trans-Com Transport je nyní TCT

TCT LTD.

www.tct-ltd.com

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

Změnili jsme lokalitu, abychom mohli nabídnout kvalitnější služby!

- Skladovací prostory činí 55,000 čtverečních stop
- Blízko mezinárodního letiště Pearson v Torontě
- Snadný přístup ke všem dálnicím
- Bezplatná telefonní linka zůstává **1-800-354-9046**

Najdete nás: 1260 Kamato Road, Mississauga, Ontario, Canada, L4W 1Y1
info@tct-ltd.com • www.tct-ltd.com • Tel: 905-361-2743 • Fax: 905-361-2753

TORONTO • PRAHA • OTTAWA • MONTRÉAL • BUFFALO • CHICAGO • ATLANTA

TCT týdně přepravuje zboží mezi Severní Amerikou, střední a východní Evropou, s možností distribuce po celé Evropě, Kanadě a USA.

Přepravujeme veškeré typy a velikosti nákladů – od špendlíků až po nákladní vozy – včetně automobilů, domácího vybavení, výstavních a technických materiálů.

Celní sklady v Torontě a Praze slouží jako distribuční střediska pro celou Evropu a Severní Ameriku.

Naše letecké oddělení v Praze provádí proclení a distribuci.

Máme více než 25 let zkušeností v mezinárodní námořní, letecké, silniční i železniční přepravě.

Josef Lněnička: Něguš

V tomto podkrkonošském kraji pod Jestřebími horami se velmi často vyskytuje jméno Kulda, hned za tímto jménem následují jména Nývit, Kábrt, Šrejber, Breit, Brát a Prouza.

To jsou jména, která se velmi často opakují nejen ve Rtyni, ale i v okolních vesnicích, především ve Strážkovicích, v Petrovicích, v Batňovicích a v Úpici. Proto se nelze divit, že každý Kulda i ostatní jména následující mají také přezdívku, protože by se jinak na ně nikdo nedoptal. Když se na některé z uvedených jmen ptáte, ihned vám tázaný odpoví: který Kulda, Šrejber či Brát?

Některé přezdívky jsou velmi trefné, ba i s určitou ironií. Kuldové mají například přezdívky: Zahradský, Končinský, U čertů, Půlčert, Lávecký, Ježíšek a podobně Nývtové: Ohradský, Utíkáček a mnoho dalších.

Před několika léty jsem poznal na šachtě člověka, který měl neobvyklou přezdívku. Po habešském, pardon, po etiopském císaři, se mu říkalo všeobecně Něguš.

Správně se jmenoval Karel Schrejber, ale to jméno by vám nic neřeklo. Pod tím jménem ho znala pouze správa závodu a ke jménu se připisovalo číslo 9. To proto, aby se to nepletlo. Každé jméno, které se na dolech vícekrát opakuje, dostává i kmenové číslo, aby se vědělo, o kterého zaměstnance jde.

Když jste ale řekli Něguš, to ihned kdekdo věděl, o koho jde. Něguš malý, silný a v obličeji nápadně červený. Nosil blůzu s mosaznými knoflíky ještě z dob c. k. Rakousko-Uherska a červený šátek, uvázaný kolem krku na velký uzel, natočený k pravému rameni. Nepamatuji se, že by ten chlap dělal na dolech něco jiného, než že vyvážel z pracovišť celého uhelného revíru záchodové hrnce. Zaměstnání to není zrovna populární, ale v dolech je to vskutku nutná práce a z hlediska hygienického naprosto nepostradatelná záležitost. Tato nepopulární práce dostala vznešený název „medař“. Něguš tedy dělal právě tohoto „medaře“. Nemyslete, je s tím práce až nad hlavu. Práce jako každá jiná, zodpovědná a navíc vyžaduje trošku tvrdšího chlapa. Kupodivu, Něguš tyto vlastnosti měl.

Velmi často musel s „medařem“ spolupracovat i důlní lokomotivkář. V prázdných vozících musí odvážet vymyté a vydezinfikované „medařské“ hrnce na jednotlivá pracoviště, a to v dolech není žádná maličkost. Vhodně tyto nádoby umístit, aby na pracovištích nepřekážely, ale aby je horníci měli při ruce, pardon při... A také kontrolovat, kolik ještě schází, než bude hrnec plný.

Ještě těžší bylo odvážet je plné směrem k šachtě a dále na denní světlo, na povrch. Jeden hrnec má obsah deset litrů. Jednoho dne jsem odjížděl od šachty s třiceti prázdnými vozíky až do nejvzdálenější části dolu na 37. úpadní. Tak zvaným ochozem u 4. úpadní jsem jel velmi pomalu, dá se říci krokem. Jednak je tam velké stoupání a i vozíky „šly“ nějak těžko. Sypal jsem na koleje suchý písek a tu vidím mezi kolejemi pěkný visací zámek, lidově řečenou kladku. Zastavil jsem, maličko jsem s celou soupravou couvl, zámek zvedl a pokračoval v cestě.

U kompresní stanice hned za 4. úpadní pracoval člověk, kterému všichni, celé osazenstvo Tmavého dolu říkali Viktorék. Správně se jmenoval Rudolf Kačeriak. Znal jsem ho velmi dobře, ale nevím, kde přišel k tomu, že byl vyhlášen jako odborník na zámky. Viktorovi stačilo podívat se do klíčové dírky a za hodinu vám udělal bez předchozího zkoušení klíč, který přesně zapadl do zámku a otevřel ho. Viktorék měl u kompresní stanice vždy plné ruce práce. Pořád opravoval, rozdělával a zase skládal různé zámky, které mu havíři nosili.

Upravoval náradí a dělal klíče.

Při zmíněné jízdě jsem zastihl Viktorka na lavičce před kompreskou. Pojídal ohromnou svačinu. Takovou menší polovinu bochníku chleba, kterou Viktorék, když uviděl

můj úsměvný údiv, nazval „patickou“. V druhé ruce držel kus salámu.

„Podívej se, Viktorku, jakou jsem našel krásnou kladku, Je jako nová. Ovšem nemám k ní klíček.“

Viktorek vstal, bez řeči prohlédl pod světlem zámek znaleckým okem. Vstrčil kladku do kapsy a řekl: „Až pojeděš zpátky, trochu přibrzdi. Budeš mít k té kladce hotový klíček.“

Visací zámek byl dosti veliký a klíček k němu musel být udělán ze silného plechu. Musel být plochý.

Poděkoval jsem, nasedl do mašinky a odjel. Na konci mé cesty u 37. úpadní na mne čekal Něguš.

„Hele,“ spustil na mne, jakmile jsem zastavil, „povezu čtyry hrnky s medem. Všechny jsou plné. Jeď s tím trochu opatrně. Ne abys se mnou letěl jako „Slovenská střela“. Mohlo by to špatně dopadnout.“

Já jsem mu nikdy Něguši neřikal. Říkal jsem mu Karlíku. Pochopitelně jsem mu tykal, přesto, že byl asi o polovinu starší než já. Kdybych mu řekl Něguši, jistě by se nezlobil. To jsem věděl. Vždy se ke mně hlásil, když jsme se, obvykle při slavnostních příležitostech v Malých Svatoňovicích nebo při mých cestách po Jestřebích horách, potkali.

Nyní jsem se ho zeptal: „Karlíku, kde ty hrnky máš?“

„Na klaničáku za posledním vozem.“

Vyskočil jsem z mašinky, vzal lampu a šel se podívat. Cestou jsem již nadával:

„Blázníš, Něguši, dát plné hrnky na klaničák (plochý vůz)? Vždyť to spadne v nejbližší zatáčce. Copak na to nemáš normální vůz?“

„Hele, nekecej! Já už jsem za ta léta, co lo dělám, nějaké to kilo hoven odvezl. Ty sis sral ještě do plínek, když já tady vozil hovna a i na klaničáku. A dycinky to dobře dopadlo. Tak nekecej a jeď!“ Potom dodal smířlivým hlasem: „Podívej se, Pepku, já jsem dal pod klaničák fálky, tak to nesletí.“

Víte, co je to fálek? Asi nevíte. Já vám to vysvětlím: slabší, 120 cm dlouhý kus kmene o průměru do dvaceti centimetrů se rozřízne podél, takže vzniklé půlky jsou po jedné straně ploché a po druhé straně půlkulaté. Něguš dal pod ty hrnky plné „medu“ dva takové fálky. Zdálo se mi to nejisté a mnoho chuti jsem k odjezdu neměl. Něguš mne však pobízel: „Jeď, ty troubo, a nezdržuj provoz. Bude tě za chvíli hledat dispečer. Já na tom budu sedět a ještě to budu držet.“

K šachtě byla cesta dlouhá bezmála čtyři kilometry. Šachta na Tmavém dole byla tehdy vtažná, to znamená, že vtahovala čerstvý vzduch do podzemí. Vzduch nezbytný pro celé osazenstvo dolu. Ten vzduch musel být čistý. Pro ilustraci uvedu, že když si někdo z horníků u šachty zakousl jablko, nebo jedl švestky či okurku, lokomotivkáři i ostatní, kteří pracovali na „hauptštrece“ to cítili třeba až dva kilometry daleko. Také se stalo, že byl cítit kouř z cigarety, když si někdo blízko šachty na povrchu zapálil.

Vzduch v hlavní chodbě proudil dosti velkou rychlostí. Na Dole Kolektiv byl velký odsávací ventilátor a ten z Tmavého dolu odsával zkažený vzduch.

Proto povinností řidiče důlní lokomotivky bylo přepravovat hrnky s „medem“ s velikou opatrností. Kdyby vůz s těmi hrnkami vykolejil a obsah se rozlil, znamenalo by to, že osazenstvo dolu, které se nachází za místem havárie, padne do mdlob.

„Říkáš, že si jiný vozík nemůžeš obstarat?“

„Ty rařání z ploten povídali, že musí plnit plán a žádný vozík mi nechtějí dát.“

Uznan jsem to konečně za dostatečnou omluvu a vracel jsem se podél soupravy zpět k lokomotivce. S pomocníkem jsme ještě zkontrolovali sepnutí vozů, na poslední vůz jsme dali červenou lampu. Osvětlovala Něguše v obličeji. Ještě jsem mu řekl, že kdyby se něco stalo, aby před červenou lampou mával rukou.

Bylo to proti předpisům. Správně by na tom klaničáku

neměl sedět, ale kdo by držel hrnky s „medem“?

Jízda byla klidná. Ve výhybce na 21. svázně jsme čekali na protijedoucí vlak a po jeho projetí jsem dostal od dispečera souhlas k jízdě do další výhybky.

U 4. úpadní již čekal Viktorék. Souprava jela klidně, ba i vřadu bylo všechno v pořádku. Viktorék mi podal visací zámek s klíčkem, aniž bych musel zastavit. Poděkoval jsem a věnoval se dalšímu řízení soupravy s uhlím. Trať zde dělala značný oblouk, takže jsem asi na dobu dvou minut na konec vlaku neviděl. Když jezdíte několik roků denně na stejné trati čtyřikrát až pětkrát za směnu, znáte na kolejích každý zub, každé naklonění kolejí či zhoupnutí. Člověk je spojen se strojem i s celou soupravou zvláštní magnetickou silou. Vycítil jsem přesně každé cuknutí vozíků a mnohdy jsem bez podívání určil, že vypadl třeba dvacátý vozík z kolejí.

I tentokrát mi náhle projel tělem impuls, který mi řekl, že se na konci vlaku něco stalo. Bylo to při projíždění ochozem. Neviděl jsem právě celý vlak. Předtím jsem jel velmi pomalu, trať se před ochozem křížovala s výhybkou ke 4. úpadní. Podařilo se mi téměř okamžitě soupravu zastavit použitím elektromagnetické a současně i ruční brzdy. Vzali jsme si s pomocníkem lampy a šli se podívat na konec vlaku. Těsně před kompresní stanicí vidím převrácený klaničák a s ním všechny čtyři hrnky s „medem“, každý jinde. Koncentrovaná „vůně“ se šířila i proti větru. Viktorék zvrátil do strouhy vedoucí podél tratě. Něguš vyhrnuté rukávy až po ramena nabíral „spanilý“ obsah rukama a s gustem, jen jemu vlastním, naplňoval znova rozlité hrnky. Ruce si otíral o okraje. Očekával jsem, že mi bude nadávat. Nic takového. Dělal, že mě nevidí. Byl příliš zaměstnán. Nemohl jsem se přinutit, abych přistoupil blíž. Viktorkovi jsem pomoci nemohl. Něguš ale postavil před Viktorka zpola naplněný hrnek a pravil: „Víš, že se nesmí znečišťovat strouha? Házej to do hrnku!“

To pomohlo Viktorkovi k vyprázdnění žaludku úplně. Za deset minut opláchl Něguš celé okolí kompresky vodou ze strouhy. Opláchl si ruce a poznamenal: „Jeď a nezdržuj provoz!“

Bez problému a bez zastavení jsme dojeli až k šachtě, protože ve třetí výhybce na nás již čekala prázdná souprava. Po zastavení vlaku jsem šel k Něgušovi.

„To mi, Karlíku, vysvětli, cos tam dělal?“

„Ále,“ začal pomalu Karel a smál se tak, že kdyby neměl uši, úsměv by měl kolem celé hlavy. „Tys jel kolem kompresovny jako slimák, tak jsem seskočil, utíkám dopředu a podal jsem Viktorovi ruku, že ho zdravím a že jsem ho dlouho neviděl. Jakmile ke mně dojel klaničák, naskočil jsem zezadu, přední kolečka se zvedla. Vůz byl právě na „srdci“ výhybky, naskočil a vypadl z kolejí. To je všechno, božíinku. To ostatní jsi už viděl. Myslím, že to byla jen krátká vlna, takže to chlapi vřadu přežili. Nevíš, jestli dispečer neměl nějaký kyndy?“

„Nevím,“ odpověděl jsem a musel jsem se vzdát, protože Něguš páchl, jako když se skácí cirkus. U šachty chlapi utíkali do pumpovny. Signalista odzvonil rychle do strojovny, jako že jedou lidi. Do spodní etáže klece mu narazili klaničák se slavným obsahem, který přetlačila obsluha šachty po prázdné kolejí. Přitom měli nosy až u troleje. Nežli se klec odlepila od stávek náraziště, signalista Šrůtek stačil říct: „Koukej, ať tě tady, Něguši, dlouho nevidíme. Chlape, smrdíš, jako když se na psa klekne!“

Něguš byl vlastně poslední soukromý podnikatel v kraji pod Jestřebími horami. Obsah „medových hrnků“, které vyvážel z celého revíru jen on, byl jeho vlastnictvím. Prodával to in nátura jako sušené zahrádkářům.

Z knihy: *Úlomky životů*.

Služební cesta

Celý den jsem prožíval v mírném neklidu a ve znamení cesty.

Konečně jsem byl na letišti a po odbavení nastoupil do letadla. Bylo plné do posledního místečka. Muži v bezvadných oblecích, bílých košilích, kravaty se sponkami. Muži na cestách. Businessmani. Za účelem prodeje či nákupu. Mají kufříky z pravé kůže, nižší kasta jen z vlákniny. Mají je na kolenou, otevírají je jako kufříky s líčidly před divadelní premiérou. Ty kufříky jsou plné zpráv, formulářů, záznamů o ztrátách a výdělích, kreditu, slev, informací. Většinou je vše na křídovém papíře.

Uličkou prochází stewardky, usmívají se, nabízejí *Time*, *Newsweek*, *Saturday Night*, *New Yorker*, *Business Report*.

Motory se rozezvučely, rychlost letounu rostla, pak se pozvedl a stoupal k nebesům. Sedím u okénka, dole leží nekonečná a zasněžená pláň manitobské prairie. V létě červené střechy farem jsou teď bílé. Temné klikatice řek teď zamrzlých a zasněžených zmizely.

Nastala chvíle, kdy stewardky roznáší občerstvení na malých obdélníkových podnosech. Sekané biftek, zelenina, housička, trocha salátu. Malý kousek desertu. Pak káva nebo čaj. Po chvíli jsem se nevěřícně díval kolem sebe, jak odnášejí vychladlé zbytky jídla v počtu ač překvapivém. Napadlo mne, co si asi pomyslí žena o muži, který jako slečinka nedoručí.

Na křídle letadla leskne se odraz slunečních paprsků. Někteří pasažéři si po jídle uvolňují vázanky. Jejich šije jakoby poněkud změkly. Dle informací z kabiny pilota letadlo se vznáší ve výši 11 km a míří k městu Edmonton.

Po necelých dvou hodinách letu děkoval nám, cestujícím, příjemný ženský hlas za použití služeb společnosti *Air Canada* a přál nám všem báječný den.

Na letišti mne očekával mladý inženýr, dobře anglicky mluvící Číňan. Nasedli jsme do služebního automobilu. Drobný kolega byl milý, o leccos mi vyprávěl: kde studoval, o svých dvou ratolestech, plánech do budoucna. Vybuloval hlasitým smíchem jehož důvod jsem dost nechápal v místech hovoru, kde jsem to nečekal. Na cestě k cíli, právě dostavěné věznice pro zločince nejtěžšího kalibru v místě zvaném Drumheller, dvakrát zabloudil.

Ale dojeli jsme. Nová věznice se nalézá asi třicet kilometrů od Edmontonu, Alberta a připomíná více některou z restauračních provozoven *Bonanza* nebo *Country Kitchen* nežli vězeňskou instituci s nejpřísnějším režimem. Budova z temně červených cihel, solidní. Stavba vcelku důstojná. Okolí bylo již většinou upravené, jen v jednom místě, opodál vysokého plotu, který odděluje území svobody omezené od svobody neomezené, zela v půdě černá rána asi třicet metrů dlouhá. Na návrší z vykopané hlíny stála skupinka lidí s aktovkami a kufříky podobnými těm, co jsem už viděl v letadle.

-Už tam všichni jsou,- pravil Číňan a čile vykročil k výkopu. Následoval jsem ho. Skupina sestávala z význačných hodnostářů Technické správy federálního vězeňského systému. Některé jsem už znal, jiní mi byli představeni. Byli z Ottawy, Saskatchewanu, Toronta i Winnipegu. A byl tam i reprezentant vedení věznice. Nechápal jsem, proč z tolika míst a měl

jsem pocit, že každou chvíli může vypuknout další světová válka, neboť v sešlosti byly patrné silné napětí a nervozita.

Nezbytné představování. A pak ...

-Vážný problém,- pravil malý zavalitý muž se silným doutníkem v buřtíčkovitých prstech, postavením vysoký to hodnostář z Toronta. Naklonil se nad výkop více nežli ostatní přítomní.

A tu se to stalo. Krátký pohled na celou skupinu odstartoval čemu už jsem nebyl schopen zabránit ... a ani nechtěl. Byla to moje fantasmagorická reakce na vážnou situaci. A místo, abych se díval na dvě tlusté klobásky teplovodního rozvodu pro celý objekt nové věznice, které při tlakové zkoušce neobstálo právě tam, kde ve výkopu tepelná izolace byla prosáklá vlhkostí, díval jsem se na členy skupiny, na reprezentanta vedení věznice a ostatní a nemohl věřit svým potouchlým očím ...

Najednou jsem v každé osobě naklánějící se k výkopu viděl nějakého slavného dvojníka ... byli tam John Wayne, který se jmenoval Garnet Komar, a Pierre Trudeau, jiný to účastník inspekce, vedle Fanda Mrázek, jehož funkce mi nebyla jasná, zato inženýr z firmy, která rozvod navrhovala jakoby z oka vypadl dr. Edvardu Benešovi, vedle něj rozvázně pokyvoval hlavou Frank Sinatra jako vyšitý a i slavný Fernandel tam byl a ten malý, dosud jak se zdálo nejdůležitější, Roy Henderson, jakoby si právě odskočil z důležitého zasedání krajského výboru KSČ. Jenom ten čínský chlapík, který mne přivezl, nepřipomínal mi ani Mao Tse Tung ani Čou En Laje.

-Blbě!- pokáral jsem se a přistoupil blíže k výkopu. Nijak mi to ale nepomohlo. V tu chvíli po prkně na druhou stranu výkopu přešel dr. E. Beneš s výkresy v ruce, chladný vítr jimi cloumal a jeho oči starostlivě osahávaly každý metr potrubí. Malý funkcionář Roy z kufírku vyjmul polaroid a práskal jeden obrázek za druhým, ty mu vylézaly z aparátu a on je ve svých buřtíčkovitých prstíčkách držel jako karty, fotochemický proces mu v nich probíhal bez ohledu na denní světlo. Do výkopu se spustil John Wayne, umazal si naleštěné polobotky od jílu, ale nedbal toho ani za mák, nahnul se a prsty ohmatával potrubí jakoby to byla ženská stehna.

-Kdepak je expanzní smyčka?- chtěl vědět a vzhlédl k dr. Benešovi. Ten rozložil ve větru výkres jako plachtu a po chvíli ukázal k němu prstem: -Měla být tady někde!- Leč studený vítr donutil duchovního otce výkresu aby jej začal skládat.

Na obloze se objevila mračna. Někteří z přítomných ohrnuli si límce kabátů a debata čile spěla k závěru. Ať je důvod poruchy jakýkoli, kontraktor neprodleně zahájí opravu potrubí. Takový byl resultát. -A co když to prdne zas někde jinde? Až tu budou nastěhovaní gauneři?- tázal se superintendant objektu, připomínající Jaroslava Marvana ve Fričově detektivce. -Musíme se modlit, aby se to nestalo,- řekl Sinatra.

-Nebyla by to žádná sranda,- konstatoval superintendant.

-Kdo udělal zápis?- tázel se malý Roy, hledě do řad přítomných.

-Mám to zachycené,- řekl Garnet Komar. -A rozešlu kopie všem zúčastněným.-

-Díky,- pravili zúčastnění.

Rozešli jsme se. Čínský inženýr zavezl mě do mého hotelu v městě Edmonton. Záhy jsem shledal, že je v něm ubytován i Garnet Komar z calgarského úřadu. Setkali jsme se v hotelové hale. Počkal na mě až jsem se zaregistroval. Pak navrhl: -Zaskočíme si do Liquor Storu, je to výhodnější, než popíjet v hotelu, ne?- Měl pravdu, výhodnější to je.

-Dobrá,- řekl jsem.

V bohatém žebříčku služební nomenklatury byl Garnet nade mnou a navíc držitelem diplomu Master of Science, jak stálo na onom corpus delicti v jeho calgarské kanceláři, kde už jsem jednou byl. Teď jsem si připomněl, že na tom diplomu bylo Garnet Komarechko. Takže mi byl i jaksi blízký. Slovani jsou všichni bratři ...

Domluvili jsme se na setkání v hale za patnáct minut.

Zpokoje jsem zatelefonoval kamarádovi, který v Edmontonu bydlí. Bylo by prima trochu si vyrazit do města. Nebyl doma. Rychle jsem se osprchoval, převlékl a šel do haly. Než jsem vyšel z pokoje, pohlédl jsem na dvě veleposteje poznamenané-vající začínající se večer poněkud příjemně choulostivým nádechem.

V hale už čekal Garnet. Prodejna alkoholu byla blízko. V ní šel přímo k regálu s whisky a vybral placatci *Canadian Club*. Koupil jsem si láhev vína a s Garnetem jsme se vrátili do hotelu. Cestou se mi svěřil: -Mám žízeň!- Šel rychle, placatá láhev v papírovém pytlíku prověsila mu kapsu koženého saka.

Pozval mě do svého pokoje. Tam vysvobodil láhev z pytlíku, uvolnil uzávek a napil se přímo z ní. Teprve pak z koupelny donesl dvě skleničky, otevřel i mojí láhev vína a oběma nalil.

-Jak se má tvoje žena?- optal se.

-Oh, dobře snad,- odpověděl jsem.

-A děti?-

-Máme jen syna.-

-Á, a jak je starý?-

-Šestnáct. A ty seš svobodný?-

Zasmál se.

-Ženatý jsem. Ale už podruhé. Mám patnáctiletou dceru z prvního manželství a na cestě děcko s druhou ženou. Mám teď fajn manželství,- liboval si. Zahleděl se ke stropu a pak se znovu důkladně napil.

-Jak seš dlouho v Kanadě?- zeptal se. Řekl jsem mu.

-Spokojen?-

-V podstatě ano.-

-Jasně, chápu,- řekl a vstal, naklonil se na stranu a vyrovnal to, z placaté flanděry znovu doplnil svou sklenku. Na tváři mu uvíznul neurčitý výraz jakoby natrvalo. Tvrdé rysy známého herce změkly. Začal více připomínat Komarechka.

Vyznal se z touhy usadit se na malém městě. Nebo dokonce na vesnici.

-Pocházím z venkova,- sdělil. -A teď zavolám domů.-

Chopil se aparátu, sluchátko se mu vysmeklo z ruky a přistálo na tlustém koberci. Zvedl jej a vytáčel číslo. Nějak se mu to nedařilo. -Shit,- ulevil si a vytáčel znova. Pak sluchátko položil zpět.

-Nic?-řekl jsem. -Choť není doma?-

-Asi je u známých,- řekl a uříhнул si do dlaně. -Ale to je docela OK,- dodal.

-Půjdu,-řekl jsem. A když jsem se obrátil ode dveří, zvedl ruku podobně jak to dělá Columbo v TV seriálech. Ještě jsem zahlédl jak se mu vlasy sesunuly do čela, jak mu víčka poněkud poklesla.

-Mám hlad,- řekl, zaklonil hlavu a do hrdla si vylil poslední kapky whisky *Canadian Club*.

Na chodbě hotelu, do níž jsem vešel, bylo ticho jako v ráji ...

Vladimír Čícha - Vancouver

“Moving On”

Maria Gabankova - Art Studio Sale

Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kdo navštívili moje studio dne 24. června 2007. Po ukončení výstavy, začaly přípravy na stěhování. Pokud jste nemohli přijít a chtěli byste tak učinit, ještě během první poloviny července zde budu k zastížení! Proto neváhejte a zavolejte mně!

TEL.: (416) 535-8063; FAX (416) 530-0069

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

Sutton

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Pro prodej:

analýza trhu, obchodního trendu, místa, příprava domu pro prodej.

Pro kupce:

denní zasílání nabídky e-mailem, osobní prohlídka nemovitostí, finanční asistence.

Jsem tu pro vás!

Sutton Group-Bayview Realty Inc. Brokerage

416 483-8000 - direct 416 443-9268

www.brankovsky.com * e-mail: rosti@brankovsky.com

Hotel Questenberg, Úvoz 15, 110 00 Praha - 1 Hradčany, tel.: 220 407 600
Provozovatel: D.A.M.O. s.r.o., K vinicím 386, 160 00 Praha 6
Zapsáno v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze oddíl C, vložka 20351

IČO 49 24 25 12 DIČ 006- 49 24 25 12

Kam v Praze?

Hotel Questenberg - v budově z dob vlády Rudolfa II. (1610), který se nachází mezi Strahovským Klášteřem a Loretánským náměstím - 500 m od Pražského Hradu Vás srdečně zve ke strávení příjemných chvil ve "staré vlasti".

Nabízíme komfort spojený s neopakovatelným výhledem na panorama pražských památek z hotelových pokojů - za přijatelné ceny.

Hotel Questenberg vznikl po rozsáhlé rekonstrukci v roce 2003 v budově, kterou nechal postavit první pražský Opat Kaspar Questenberg..

PROTECTUI PAUPERUM - BLIŽNÍM KU PROSPĚCHU - to byl jeho záměr a v dnešní uspěchané době se i my snažíme naplňovat jeho myšlenky, sloužit jako oáza klidu pro krajany, kteří se rádi vracejí ke svým kořenům.... Nabízíme Vám 30 pokojů, vybavených rustikálním dřevěným nábytkem, vybavených ve standardu 4*. Všechny pokoje jsou vybaveny kouřovým a požárním detektorem. Nekuřácké pokoje a pokoje pro alergiky jsou samozřejmostí.

Další informace získáte na našich stránkách : www.questenberg.cz
Pište, volejte ! hotel@questenberg.cz, nebo 011-420 220 407 600,
GSM : 011-420 605 243 235.

Lidi ti nemají um, co dají hlas komunistům

Seděli jsme se Zdeňkem u kafe a oba zasmušile mlčeli z různých důvodů na stejné téma: oba krajanské čtrnáctideníky vydávané v Torontu otiskly dost dlouhý rozhovor s poslankyní KK (Kateřinou Konečnou za KSČM), účastnicí delegace parlamentního zahraničního výboru, která navštívila Kanadu.

Zdeněk byl prudce nespokojen, že odpověďmi (komunistická strana NOVÁ a LEPSÍ) nebyla v rozhovoru odhalena jako blbá. Zdeněk je přesvědčen, že do komoušů se musí mlátit jako cepem do klasu.

Já zastávám pozici, že neokomunistický exhibicionismus se má ignorovat jako bzučící komáři a vytěsnit je ze scény důsledným nezájmem.

Pochopitelně moje pozice „Komunisti? Já žádné nevnímám!“ je svízelná v tom, že Zdeněk chce vidět téci komunistickou krev a vysoké tresty za komunistické zločiny, já zas držím pozici, že objektivně koncem osmdesátých let zanikli, jejich voliči a pamětníci valem vymírají a tedy je komunismus skončen a historií.

V případě otisknutého rozhovoru s komunistickou poslankyní KK pojal mou shovívavost k zaniklé komunistické ideologii (přece se nemá kopat do padlého psa!, řekl jsem nevhodně) jako mé slabošství a urážku své horlivosti, a vrazil mi nůž do břicha slovy: „Poslankyně KK byla zvolena za severomoravský kraj a vy z té severní Moravy jste všichni takoví zabeďnění hlupáci.“

Pocházím z Ostravy, Zdeněk z Plzně, a tím urazil moji hrdost na rodnou hroudu. (Poznámka redakce: Z obou krajů je stejný počet komunistických poslanců a to po třech.) Seděli jsme, srkali kafe a čekali jeden na druhého, kdo prolomí tenký led.

„Poslankyně KK,“ promluvil jsem, „mi připomíná, že v časech normalizace, v letech sedmdesátých jsme komunistům říkali KK, což znalým této zkratky říkalo, že se mluví o *krávě komunistické* (ovšem v Ostravě jsme říkali *kurva komunistická* v téměř technologickém významu nositelům rudé knížky a příslušníkům ideologie marxisticko-leninské, a tedy se slovo neslušně vyvinulo v terminus

technicus), což s odstupem třiceti let furt funguje...“

Zdeněk se neusmál, jak jsem doufal, a tak jsem pokračoval: „V našem sousedství na Slezské Ostravě se koncem sedmdesátých let odehrál skandál v mateřské školce, který znám z vyprávění maminky Jeníka, žáka mateřské školky. Souška, souška učitelka, ze školky přiběhla za paní Kučerovou, matkou Jeníka a zděšeně vyprávěla, že když zapla dětem televizi, aby se kolektivně podívaly na jakýsi sjezd, kde promlouval gentaj Gustáv Husák, Jeník se takto vyjádřil: 'Aha, Gusta zas bude kecat...“

Souška pohrozila Kučerové, že jestli se to bude opakovat, musí to ohlásit nahoru. Kučera dostal od Kučerové držkovou, Jeník od Kučery výprask a byl pokoj. O rok později (1980) jsme emigrovali a synci českou verzi školky neokusili.

V roce 1984 přijela babička, matka Evy a strávila s námi půl roku. Před odletem domů se u nás sešli mnozí naši známí, aby se rozloučili s babičkou. Poveslili jsme se a poradovali, a babička si poplakala, že domů do Ostravy se jí chce asi jako do popelnice.

Paní Irena, Čechokanadanka, se obrátila na osmiletého Rostíka, a optala se: „Tak co, Rostíčku, chtěl bys letět do Ostravy s babičkou?“

„Nechtěl,“ řekl Rostík, „tam jsou ty kurvy komunistické...“

Paní Irena se chytla za hlavu, obrátila se na mne, co toho kluka učíme?

„Neučíme,“ řekl jsem. „Akorát nemusíme šeptat a kluk sem tam cosi zaslechne.“

Zdeněk se zasmál, což je vždy dobré znamení, a já jsem pokračoval: „Minulý rok přiletěla do Toronta paní Frejková, Ostravačka, navštívit syna; byla tu už potřetí, a vyprávěla mi, jak marně lálkala syna Jirku do Ostravy.

„Víte, já ho vždycky v telefonu prosím 'Přijed', Jirko, do Ostravy' a on se mne optá: 'Eště se v Ostravě pyskujou ty kurvy komunistické?' 'Pyskujou, pyskujou, synku,' řeknu mu, a on povídá: 'Tak raději přijed' sem, matko...“

Viděl jsem, že jsem Zdeňka rozptýlil, a řekl jsem: „Z Ostraváků, co já znám, komunisty nevolil nikdo.“

„Někdo tu poslankyni KK, která si tu teď otvírá hubu, volit musel?“

„Já vím,“ řekl jsem, a pohasl mi úsměv, ale to ostravské *zdrave jádro* stárne a vymírá a po příštích volbách poslankyně KK bude historií.“

Zdeněk si povzdechnul a řekl: „Tím tvým optimismem by se daly omítat baráky!“

To jsem vzal jako kompliment a rozloučili jsme se a rozešli. Cestou domů jsem rozvažoval, co vyžaduje více úsilí a disciplíny: optimismus nebo pesimismus? Jestli vzdělanost nebo nevzdělanost? Klídek či panika?

To si musím pamatovat a budu mít otázku pro Zdeňka na příští schůzku...

Zdravím a přeji hezký den a všechno dobré na každém kroku!

Ross Firla - Sudbury

NitraTravel INC.
Inspired Travel Solutions

don't just dream

..... be inspired and travel

Cruise the 7 Seas

Explore the Arctic

Escape to Wellness

Balloon to Great Heights

Romance just for 2

Relax by the Pool

CREATE YOUR INDIVIDUAL HOLIDAY EXPERIENCES

and

EXPLORE A WORLD OF WONDERS

Contact us for more details

fax:(416) 504 8186

(416) 504 3800

TICO

Kosmický cyklista

Tento příběh vznikl v roce 1981, když jsem byl prvním rokem v Kanadě. Toto je 6. pokračování

XLVII

Jsem opět v Ottawě a opět jsem sám. Bydlím u jednoho Řeka. Mám levný pokoj, takže mohu psát. Z rádia se opět ozývají *Moody Blues*. Venku prší. Začal podzim, nejkrásnější období v Ontariu. Přijel jsem především a tolik se toho změnilo. Jsem svobodný a usedám ke svému stroji. Alespoň měsíc se mohu věnovat plně psaní.

XLVIII

Najednou už neměl kosmický cyklista potřebu jíst, pít a dýchat. Byl lehký jako jeho kosmické kolo. Tak si mohl odpočinout a na chvíli přestat šlapat. A tehdy se to stalo, že spatřil jasnou hvězdu, o které nikdo nevěděl. Zamířil k ní.

IL

Hnal jsem to na sever přes Watson Lake až do Whitehorsu. A když jsem byl u města, které se jmenuje Bílý Kůň, asi proto, že tam Indiáni měli Bílé koně, zastavil jsem a řekl jsem si, že zde budu žít. A tak jsem začal hledat svůj byt. Vzal jsem místní noviny *Whitehorse Star*, a vyhledal první ubytování podle inzerátu. Řekli mi, že nic nemají a že jsem už patnáctý. Pak se mi zeptali, odkud jsem a tak jsem řekl, že z Československa a oni mne pozvali česky dál. Zůstal jsem tam asi dva dny, ale pak jsem se rozhodl jít dál na severozápad do kraje zlatokopů do Dawson City. Překročil jsem řeku Stuart a dorazil do města zlatokopů. Byli dvě v noci, ale všude bylo světlo. Byl jsem již blízko polárního kruhu. Pršelo a všude bylo spousta bláta a mé originální montrealsko-indiánské mokasíny byly promočené. Zasedl jsem do hospody a zeptal jsem se, jestli někdo nezná Kennedyho. Bylo tam několik Indiánů a jakmile jsem řekl jméno Kennedy, jejich obličeje se rozzářily. "Přijel přítel Kennedyho, Kennedyho přítel!" A hned mně začli nalévat. Kdosi ve Whitehorsu mně řekl, že na Yukonu je nějaký Čech, kterému všichni říkají Kennedy a tak jsem se snažil vysvětlit, že Kennedy mne nezná. Kennedy však byl na rybách. Čtyřicet mil od Dawson City a tak jsem navštívil pouze jeho srub, kde bylo hrozně komárů. Ve vesnici mně budoucí matka sdělila, že Kennedyho viděla před týdnem. Když nebyla žádná práce ani Kennedy, tak jsem se vydal do hornického městečka, které se jmenuje Elsa. Opět jsem se vracel k řece, o které píše Jack London: ...říkali mu Bílý Den, protože si neustále zpíval: „Bílý den na řece Stuart, bílý den...“ Po pár hodinách čekání na prašné cestě mně zastavil kluk, který jel k jihu a zeptal se, jestli neznám nějakého Kennedyho. Řekl jsem mu, že jsem o něm hodně slyšel, ale že jsem ho minul. Dojel jsem do Maya a tam uprostřed lesů jsem pustil místní stanici CBC Yukon. Po chvíli se ozvala hlasatelka. Uvedla noční koncert, ve kterém představila českého skladatele Bohuslava Martinů. A tak jsem seděl na vyvráceném stromě a poslouchal koncert pro cembalo od Bohuslava Martinů. 14000 km od domova. Kdyby v ten okamžik projelo auto, tak jsem ho nechal být (snad). I když tam jede auto třeba jen jednou za čtyři hodiny. Jednou na Borech bylo dopolední setkání s vážnou hudbou. Dávali Haydna. Těšil jsem se na to, protože to bylo po několika měsících setkání s jinou hudbou než znělka televizních novin. Bohužel to bylo něco podobného, jenže v hodinovém vydání. Nemám rád baroko, ale myslím, že jsem tehdy pochopil také proč. Od té doby jsem se raději do experimentů s vážnou hudbou nepouštěl. Mám rád Ravela, Beethovena, přestože jsem hudební primitiv. Toho večera jsem k nim zařadil i Bohuslava Martinů. Noční koncert skončil a jako na povel přijelo auto a vzalo mne na Elsu. Bylo to pohádkové

Special Sales
to Prague and Europe!

Certain black out periods in effect!

*For the best price
please contact
your travel agent!*

www.czechairlines.com

CSA **CZECH AIRLINES** SKYTEAM

At home in the skies

městečko uprostřed pustých hor. Ráno jsem se šel zeptat, jestli mají práci v dolech. Neměli. Vyrázil jsem tedy k jinému dolu vzdálenému asi pět set kilometrů, který se jmenuje Faro.

L.

Cyklista začal přibližovací manévr. Naklonil se do levé strany a přibrzdil přední brzdou, ale vzápětí se musel narovnat, protože by zavadil o povrch hvězdy. Nesměl se šlapkou dotknout, protože to by znamenalo kosmickou katastrofu. Proletěl těsně kolem ní. Pak přibrzdil zadní brzdou, šel do smyku. Malou chvíli jel pozpátku vpřed. Šlapal, aby udržel rovnováhu, po chvíli se rozjel do levé strany a začal se vracet zpět. Tehdy lidé na zemi, kteří neviděli tu hvězdu se začli ptát, co blbne.

LI.

Na křižovatce mezi cestami do Whitehorse a na Faro jsem potkal dalšího Čecha,

pochopitelně jel za Kennedyem do Dawson City.

LII.

Poslední neděli před odjezdem mne navštívil Standa, kterého jsem znal z kriminálu v Libkovicích. Chudák, čekal na mne celý den a tak se trochu opil. Do kostela vpochoďoval velice rázně, prošel kostelem a sedl si do první řady. Zpíval nahlas, ačkoliv neznal slova a velmi falešně. Bylo to výborné, nikdo se nemohl pohoršit, protože kázání bylo o cizoložné ženě a bylo dobré.

LIII.

Jakže mi to prorokoval pan Žižka 19. února velký erotický zážitek. Tak jsem si objednal na 19. února telefon do Prahy s D. a zatím co jsem na něj čekal se ozvalo zaklepání a přišla Kim-Hue, že mi jde vrátit pásek. Byla to její první návštěva od prosince. Tehdy mne navštívila, když jsem byl nemocný v posteli. Naopak jsem měl v poslední době

pocit, že se mě straní. Zůstal jsem na to čumět jako vrána. Zazvonil telefon a ona odešla. Mluvit s dvěma pěkněma ženskejma během půlhodiny, o takovém erotickém zážitku se snad ani panu Žižkovi nezdálo.

LIV.

Na Faro byl pátek dopoledne. Práce nebyla. Ke všemu jsem zapadnul do bláta a tak jsem se naštvál a zatroubil k ústupu. Blížily se moje třicáté třetí narozeniny. Zamířil jsem opět k Watson Lake, kde jsem přespál u jednoho Indiána.

LV.

Marito, musíš mne přede nalézt, už je mi málem třicet! (Leonard Cohen)

LVI.

Dostal jsem od přátel poutnickou hůl, kterou mně policajti na letišti ukradli. Nějak jsem byl naměkko.

Pokračování někdy příště.

K blahorečení Jana Pavla II. může přispět pilot F1

VARŠAVA -novinky/čtk- Na čtvrtek připadá druhé výročí zahájení procesu blahorečení polského rodáka, který je ve své katolické vlasti již nyní uctíván jako svatý. Uzavřena již byla první etapa procesu, který byl zahájen v rekordně krátkém čase, dva roky po smrti papeže.

Nyní se shromažďují "svědectví o posvátnosti" a "důkazy" o předpokládaných zázracích, které se se Janu Pavlu II. přisuzují.

Součástí dokumentů, které ještě posoudí vatikánská Kongregace pro otázky svatořečení a následně i papež Benedikt XVI., je i případ "zázračného" uzdravení řádové sestry Marie-Simon-Pierre. Ta se dva měsíce po smrti Jana Pavla II. nevysvětlitelně vyléčila z Parkinsonovy nemoci; stejnou chorobou trpěl i někdejší papež.

Celý proces blahorečení musí zahrnovat zázrak, tedy uzdravení, které katolická církev přisoudí přímluvě zemřelého. Pro kanonizaci, tedy prohlášení za svatého, je zapotřebí druhého zázraku.

Vatikán má údajně zájem o svědectví prvního polského pilota Formule 1. Dvaadvacetiletý jezdec tento měsíc vyvážel jen s pohmožděninami z hrůzně vyhlížející nehody během Grand Prix Kanady v Montrealu. V Polsku se často uvádí, že přežil "zázrakem". Podle expertů by za bezpečnostních standardů, které platily například před deseti lety, stejnou havárii nepřežil. Kubica, který vedle skokana na lyžích Adama Malysze patří mezi polské sportovní hrdiny, má na kapotě svého závodního vozu nápis "Jan Pawel II".

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
(416) 466-0330

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.
Aktuální vždy v den vyjítí novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.ca

www.zpravy.org

Předchozí číslo v PDF

www.12.satellite1-416.com

www.12.zpravy.ca

Kalendář

Co se připravuje
v krajanské komunitě v Kanadě

www.kalendar.satellite1-416.com

Do Ruska nepôjde

VELKÁ LOMNICA-sme/Richard Hudeček-V utorok večer priletel Peter Bondra na Slovensko. Už na druhý deň poobede si nenechal ujsť šancu zahrať si vo Veľkej Lomnici obľúbený golf s Radom Suchým.

„Pri golfe oddychujem. Vždy sa teším, keď si ho môžem znovu zahrať. Tu pod Tatrami, alebo na Táfoch,“ uviedol Peter, ktorý sa chce v Poprade individuálne pripravovať na novú sezónu.

Pravda, kde a či vôbec ju niekde odohrá, zatiaľ nevie. „Ešte som sa nerozhodol, či vôbec budem pokračovať v kariére, ale trénovať určite budem. S Radom sa budeme letnej príprave venovať spolu, ako vždy v posledných rokoch,“ poznamenal Bondra. Ruské médiá informujú o ponuke na ročný kontrakt od tímu Chimik Moskovská oblasť. Podľa nich už prebiehajú rokovania s hráčom a klub z predmestia Moskvy by mohol splniť Bondrove finančné požiadavky, Peter to označil len za novinársku kačicu.

„Zaregistroval som to iba od novinárov. Nie je to pravda. O ničom takom neviem. Ani o tom nebudem uvažovať. To vonkoncom neprichádza do úvahy. Je to pekné, ak o mňa majú záujem, ale nevolal mi v tejto veci ani môj agent, takže si to zrejme iba niekto vymyslel. V mojom prípade je dôležité, aby som bol pri rodine a s hokejom chcem pokračovať iba v blízkosti nej,“ vysvetlil Bondra.

V súčasnosti je 39-ročný slovenský útočník (narodený v ukrajinskom Lucku) pre NHL, kde odohral už 17 sezón, voľným hráčom. A keďže s manželkou aj deťmi žijú vo Washingtonu, najvýhodnejšia by bola ponuka práve z americkej metropoly. „Áno, v NHL sa

pokúsím podpísať buď s Washingtonom, alebo Philadelphia. Potom už prichádza do úvahy zrejme iba ukončenie kariéry. Nechcem sa unáhliť, rozhodnem sa v pravý čas.“

Spartané začnú ligu na Letné s Libercem

Praha-právo-Mistrovská Sparta v úvodním srpnovém kole nového ročníku 1. fotbalové Gambirinus ligy hostí předchozí šampióny z Liberce. Rozhodl o tom úterní los v pražském Suchdole. Těžké soupeře mají na začátek oba nováčci, Bohemians 1905 hostí Ostravu a Viktoria Žižkov se představí v Mladé Boleslavi.

„Kluby se dohodly a zadaly požadavky pro losování z různých pohledů. Rozhodoval region a kolik z něho je v lize týmů, ale také klimatické podmínky. Z toho profesor Fronček vygeneroval čísla pro losování a počítač soutěž rozložil,“ vysvětlil systém šéf profesionálního fotbalu ČMFS Ivo Lubas. Obchodní ředitel Sparty Dušan Svoboda si pochvaloval atraktivního soupeře na začátek soutěže: „Věřím, že na Liberec bude vyprodáno, lepší pozvánku na start nového ročníku si nelze přát.“

„Bude to atraktivní zápas, ale náš cíl je jasný - vyhrávat -a pořadí soupeřů v tom nehraje roli,“ cituje spartánský web trenéra Michala Bílka. Spokojenost vyslovil liberecký sekretář Pavel Jirouš: „Pro nás to je zajímavý začátek, na Spartě a pak hned doma s Bohemkou.“ Soutěž začne úředně 4. srpna a končí na podzim 16. kolem 8. prosince. Jarní úvod bude stanoven podle výsledku reprezentace v kvalifikaci. Začátek by měl být 16. února a konec 19. května. Pokud národní mužstvo na ME nepostoupí, začne se později a skončí až

první červnový víkend.

Derby pražských S se hraje 6. října na Letné v rámci 9. kola, k prvnímu souboji pražských celků dojde už ve 4. kole 28. srpna, kdy Žižkov hostí Spartu. „Úprav tolik nemáme, vše chceme stihnout do začátku ligy, včetně čtvrté montované tribuny,“ přál si žižkovský sportovní manažer Milan Lešický.

Televizní zápasy se budou hrát opět v neděli od 20.15 h na ČT4 a v pondělí od 17.15 h na ČT2. Jinak si výkop mohou kluby stanovit v sobotu v 17.00 nebo 19.00 h (možná je výjimka od 15 h) a v neděli v 15.00 či 17.00 h. Po skončení letního času se začátky posunou. Poměrem 10:5 neprošla žádost Žižkova, aby hrál tradičně v neděli od 10.15 h. Kluby drtivou většinou zamítly i návrh Bohemians 1905, aby za brankami byla v kotlích místa k stání. „Zkusili jsme to. Jinak jsme připraveni vybudovat v kotli sklopná sedadla, čímž jeho kapacita klesne na nějakých 4500 míst. Sedadla dle předpisů budou samozřejmě na hlavní tribuně a za druhou brankou vyroste montovaná tribuna, chtěli bychom se přiblížit ke kapacitě sedmi tisícům sedadel. Prubířským kamenem naší pořadatelské služby bude hned úvodní zápas s Baníkem,“ řekl zástupce Bohemians 1905 Petr Svoboda. Neužil se ani návrh Mostu, aby v ligovém utkání mohlo startovat pět místo tří cizinců mimo EU.

Drtivou většinou kluby schválily návrh, aby šéf komise Macela rozhodčí nelosoval, ale sám na zápasy nasazoval. „Odpovědnost za rozhodčí mám stejně já, ale na komisi to probereme. Je možná kombinace losu s nasazováním, jako to dělají v Německu. Zahraniční rozhodčí na podzim určitě ligu řídit nebudou,“ řekl Luděk Macela.

Petr Chudožilov: O fotbale a kopané

Atmosféra, která počátkem května po ukončení prvoligového fotbalového zápasu FC Basilej versus FC Curych zavládla nejdříve na hřišti a později v přilehlých basilejských čtvrtích, tak trošičku připomínala občanskou válku. Favorizovaný FC Basilej v prodloužení prohrál 1:2, a mistrovský titul, k němuž by mu bývala stačila remíza, mu tak na poslední chvíli unikl doslova o onen příslovečný fous. Rozzuření basilejští fanoušci se tentokrát nespokojili s obvyklým nevinným folklórem jako je bombardování plochy hřiště explodujícími petardami, kamením a lahvemi, nýbrž uspořádali na zvítězivší sportovce divokou honičku, jež se nápadně podobala pokusu o lynčování. Když zdemolovali stadion, vyrazili do ulic. Zapálili nedaleké staveniště, převraceli auta, v masovém amoku ničili všechno, co jim přišlo pod ruku, ať už to byly tramvaje, sanitky, dopravní značky, kiosky nebo veřejný park. Útočili na policajty, hasiče, sanitáky a také novináře, zejména byli-li vybaveni kamerami. Scénérie byla podmalována mračny slzného plynu, vodními děly a střelbou gumovými projektily ze strany policie.

Ještě během zápasu někdo tak zvaným *Molotovovým koktajlem* zapálil obchod s módní obuví přímo ve středu města. Hmotné škody jsou odhadovány v šestimístných cifrách, bylo zraněno 100 lidí, jeden z curyšských hráčů utrpěl těžké popáleniny. Policie zatkla 25 vandalů, další přijdou na řadu po vyhodnocení filmového materiálu. Basilejskému klubu, špičce švýcarského fotbalu, hrozí těžké sankce.

Média přímo přetékají komentáři, viník těchto tragických událostí musí být nalezen, pojmenován, usvědčen a potrestán. Politická scéna dostala skvělou příležitost k profilování. Levice vyčítavě mluví o mládeži, frustrované nezaměstnaností a neradostnou vyhlídkou života v konzumní společnosti. Pravice připomíná nedostatečný respekt k občanským úzům, typický pro moderní generaci, která už od dětských botiček nemá žádné jasně a pevně vymezené hranice. Je slyšet také rozumnější a vyváženější hlasy: násilí

a vandalismus nelze paušálně připisovat jenom mládeži, na záběrech sílenců utržených ze řetězu jsou vidět také dobře oblečení pánové středního věku a dokonce i ženy. Atmosféry příznivě naladěné násilí s potěšením využívají i prachobyčejní kriminálníci, svůj díl viny nesou pasivní čumilové, přispívající k vytváření dramatické kulisy. Přetřásáno je, jako všude na světě, i finanční pozadí švýcarského fotbalu, FC Basilej je proslulý částkami rozměrů slona, investovanými do nákupu těch nejlepších hráčů. Kdo má prachy, vyhraje! Úplně nejhůř ze všech je na tom chudáček policie: když se v minulosti několikrát uchýlila k poměrně tvrdým preventivním opatřením, všichni si přímo zoufali nad omezováním občanských práv. Jestliže se policajtům naopak situace vymkne z ruky, všem je hned jasné, že za peníze nás daňových poplatníků, odvádí naprosto nedostatečnou práci. Projde připravený zákon, umožňující tvrdé a rychlé restrikce proti vandalizujícím fandům? Kdo to kdy slyšel, trvale archivovat biometrická data darebáků!

Za časů mého dětství se fotbalu říkalo kopaná. Z bytu tety Františky v rodném Prostějově jsem pozoroval dění na hřišti, rozprostírajícím se mezi nádražím a Agrostrojem. Přímo pod oknem. Naprosto jsem netušil, oč usiluje dvacet mužů honících se za poskakujícím míčem, zatímco zbývající dva nic nedělají a jen tak postávají v bráně. Těm dvěma jsem záviděl, že mají placaté čepice s kšiltem. Těšilo mě, že jsem u toho, aniž bych si musel koupit vstupenku. Líbila se mi atmosféra vytvářená nedělně oblečeným publikem. Lidi opatrně kousali do horkých párků, aby se nepobryndali. Pili pivo z papírových pohárků. Jak zapomenout na starce, jenž tenkrát před šedesáti lety, když konečně padl vytoužený gól, klesl na kolena a v slzách litanicky velebil úspěšného útočníka: „Vytláčile, ty staré tróbo, budiž ti všecko odpuštěno!“ Byl tehdejší svět lepší? Nebyl. Chyběl v něm například Karel Poláček, autor jedné z nejkrásnějších českých knížek *Muži v ofsajdu*. Zabilo ho řádění Hitlerových fandů. A taky, marná sláva, mlčení čumilů.

Pro ČRO 6 - Uveřejněno s vědomím autora.

10.6.2006